

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
revidering av lagstiftningen om kommersiella godstrans-
porter och utbildning av vägtrafikföretagare**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas lagar om kommersiella godstransporter på väg och om utbildning av vägtrafikföretagare. Enligt förslaget skall den nuvarande lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg upphävas. Förslaget innebär också att lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg, lagen om fordonstrafikregistret och lagen om Fordonsförvaltningscentralen ändras.

Lagen om kommersiella godstransporter på väg avses innehålla bestämmelser om vilka transporter som kräver tillstånd, vad som krävs för att få tillstånd och hur tillstånd förnyas, ändras och återkallas samt om trafikansvariga, internationella transporttillstånd och tillståndsmyndigheten.

Det föreslås att trafiktillståndssystemet bibehålls i stort sett oförändrat. Tillstånden avses vara gemenskapstillstånd, tillstånd för inrikestrafik och tillstånd för trafiktraktor. Meningen är att nya tillstånd för inrikestrafik inte heller i fortsättningen skall beviljas. Tillstånd att bedriva trafik skall enligt förslaget beviljas av länsstyrelsen.

Enligt förslaget skall definitionen av tillståndspliktiga transporter förtydligas så att förarens arbetsinsats vid lastning och lossning skall innefattas i transportandelen när behovet av tillstånd prövas.

Förslaget innebär att fordon med en totalvikt under 2 400 kilo befrias från tillståndsplikt. För närvarande är gränsen 1 700 kilo. Lokala transporter inom hemvården och transporter i anknytning till kommunens undervisningsväsen som utförs med kommunens fordon skall enligt förslaget befrias från tillståndsplikt. Dessutom föreslås befrielse från tillståndsplikt för vissa transporter i anknytning till väg- och gatuhållning, vissa av kommunernas och samfundens egna trans-

porter och transporter inom vissa typer av kommunal service, postutdelning och liktransporter samt transporter i samband med yrkesutbildning.

Det skall också bli lättare att helt eller för viss tid återkalla ett tillstånd som beviljats för ett bestämt fordon när en tillståndshavare eller den trafikansvarige i företaget väsentligt eller upprepade gånger bryter mot bestämmelser eller föreskrifter. Enligt förslaget skall det vara möjligt att återkalla ett fordonsspecifikt tillstånd också till följd av förarens försummelser.

I syfte att bekämpa den svarta ekonomin föreslås det att polisen skall få rätt att avbryta en transport om föraren inte har ett sådant förartillstånd som EU-bestämmelserna kräver. Dessutom måste tillståndsinnehavarens namn och kontaktuppgifter i fortsättningen tydligt anges på synlig plats på fordonet.

Transporttillstånd för internationella transporter skall enligt förslaget även i fortsättningen beviljas av tullen eller Fordonsförvaltningscentralen.

Den yrkesmässiga kompetens som krävs för tillståndet påvisas med ett intyg som utfärdas av Fordonsförvaltningscentralen. Enligt förslaget skall det till lagen tas in bestämmelser om trafikföretagarkurser, prov och intyg.

Lagen om utbildning av vägtrafikföretagare avses innehålla bestämmelser om ansökan, beviljande och återkallande av tillstånd att utbilda trafikföretagare. Det kommer enligt förslaget att krävas tillstånd för att få ge trafikföretagarutbildning. Tillståndet att ge utbildning måste enligt förslaget beviljas, om den sökande uppfyller lagens villkor. Tillståndet att utbilda trafikföretagare skall beviljas av Fordonsförvaltningscentralen, som

också skall övervaka ordnandet av utbildningen.

Det föreslås att lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg ändras på det sätt som den föreslagna lagen om utbildning av vägtrafikföretagare kräver. Dessutom föreslås

smärre ändringar av lagen om fordonstrafikregistret och lagen om Fordonsförvaltningscentralen.

Lagarna avses träda i kraft sommaren 2006 och delvis år 2007.

INNEHÅLL

INNEHÅLL	3
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Inledning	5
2. Nuläge	5
2.1. Lagstiftning och praxis	5
2.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	6
2.3. Bedömning av nuläget	6
3. Målsättning och de viktigaste förslagen	7
<i>Tillståndssystemet</i>	7
<i>Trafik som är befriad från tillståndsplikt</i>	7
<i>Yrkesmässig kompetens</i>	8
<i>Utbildningen av trafikföretagare</i>	8
4. Propositionens konsekvenser	8
4.1. Ekonomiska konsekvenser	8
4.2. Konsekvenser för myndigheterna	8
4.3. Samhälleliga konsekvenser	8
5. Beredningen av propositionen	9
DETALJMOTIVERING	10
1. Lagförslag	10
1.1. Lag om kommersiell godstransport på väg	10
1 kap. Allmänna bestämmelser	10
2 kap. Myndigheter	10
3 kap. Tillståndssystemet	10
4 kap. Förutsättningar för beviljande av tillstånd för bedrivande av trafik	12
5 kap. Trafikansvarig	14
6 kap. Tillståndsförfarandet	14
7 kap. Internationella transporter	16
8 kap. Särskilda bestämmelser	16
1.2. Lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik	18
1.3. Lag om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg	19
1.4. Lag om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen	21
1.5. Lag om ändring av lagen om fordonstrafikregistret	21
2. Närmare bestämmelser och föreskrifter	21
3. Ikraftträdande	21
4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	21
LAGFÖRSLAGEN	23
om kommersiell godstransport på väg	23
om trafikföretagarutbildning för vägtrafik	32
om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg	34
om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen	37

om ändring av lagen om fordonstrafikregistret.....	38
BILAGA	40
LAGFÖRSLAGEN.....	40
om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg	40
om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen	45
om ändring av lagen om fordonstrafikregistret.....	46

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

År 2003 transporterades det 443 miljoner ton gods i Finland. Av dessa godston transporterades nästan nio tiondelar på väg. De inhemska transportprestationerna uppgick till sammanlagt 40 miljarder tonkilometer, av vilka en fjärdedel inom järnvägstrafiken.

Lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg (342/1991), nedan *godstrafiklagen*, trädde i kraft den 1 mars 1991. Den har ändrats flera gånger sedan dess. Ändringarna har varit påkallade bland annat av Finlands medlemskap i Europeiska unionen och gällt beviljande av internationella transporttillstånd, trafiktillståndssystemet och utbildningen av trafikföretagare.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

För närvarande måste den som mot ersättning transporterar gods på väg med motorfordon eller trafiktraktor ha tillstånd för dessa transporter. Det finns vissa undantag. Förordningen om tillståndspliktig godstrafik på väg (924/1999), nedan *godstrafikförordningen*, innehåller bestämmelser om tillstånd för trafik i Finland och om gemenskapstillstånd. Lagen innehåller dessutom en bestämmelse om tillstånd för utrikestrafik; med det avses gemenskapstillstånd. Trafiktillstånd krävs dessutom också för godstransporter med trafiktraktor. Dessa tillstånd som krävs för itakande av godstransportnäring kallas trafik-tillstånd och de beviljas av länsstyrelsen i det län där den sökandes hemort finns. Trafiktillstånd är beroende av prövning om villkoren för tillstånd är uppfyllda. Bestämmelser om de materiella kraven finns i godstrafikförordningen.

I slutet av 2003 fanns det i Finland 22 560 giltiga tillstånd för inrikestrafik, 21 398 loppior av gemenskapstillstånd och 550 tillstånd för trafiktraktor. Av de sistnämnda tillstånden hade största delen, sammanlagt 393 tillstånd, beviljats för trafik i västra Finland.

En trafiktraktor är en lastbärande tung traktor som är antingen ledningsstyrd eller en kombination av en traktor och en släpvagn. De används huvudsakligen för korta jord- eller virkestransporter. Trafiktraktorerna med trafiktillstånd utgör en mycket liten del av hela traktorparken, som omfattar ca 340 000 fordon.

Praxis i fråga om den del av trafiken som inte är tillståndspliktig är i det stora hela etablerad. Trots detta har det i vissa avseenden framkommit behov av en precisering av var gränsen för tillståndsplikt går.

För vissa utrikestransporter krävs inte enbart trafiktillstånd, utan också transporttillstånd. I regel krävs det transporttillstånd för att i Finland använda lastbilar som registrerats utanför Europeiska unionen (EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och för att utanför EU eller EES använda lastbilar som registrerats i Finland. Transporttillstånd för fordon registrerade i Finland beviljas av tullen eller Fordonsförvaltningscentralen. Kommunikationsministeriet kan befria sådana utländska fordon och transporter från kravet på transporttillstånd om vilka det inte har träffats internationella transportavtal. Sådana fall är sällsynta och gäller transporter från stater med vilka Finland inte har en gällande överenskommelse om landsvägstrafik.

Grundläggande bestämmelser om utbildning av trafikföretagare finns redan i den gällande lagstiftningen. Det krävs yrkesskicklighet för att man skall få trafiktillstånd, och för att göra det möjligt för trafikföretagare att förvärva sådan skicklighet ordnas trafikföretagarutbildning. Det är kommunikationsministeriet som godkänner de läroanstalter som kan ge sådan utbildning. Godkännandet av läroanstalten beror dels på vilket utbildningsbehov som finns på marknaden, dels på läroanstaltens förutsättningar att tillhandahålla utbildning. Det har således varit fråga om behovsprövning.

Godstrafikkurser för trafikföretagare ordnas för närvarande av 10 läroanstalter och årligen deltar ca 500 personer i utbildningen.

Endast en läroanstalt ordnar persontrafikkurser för trafikföretagare i fråga om busstrafik och i den utbildningen deltar årligen ca 60 personer. Företagarkurser för taxitrafik ordnas av fem läroanstalter med ett årligt deltagande på ca 500 personer.

Godstrafiklagen och godstrafikförordningen innehåller dessutom bestämmelser om lämnande av uppgifter, polisens underrättelseskyldighet, skyldigheten att visa upp dokument, innehav av ett fordon som används i trafik, dödsbonds rätt att bedriva trafik och avbrytande av transport.

2.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Den grundläggande EU-rättsakten i fråga om tillträde till marknaden för person- och godstrafik är rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter, nedan *direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter*. Direktivet innehåller bestämmelser om vad som krävs för att yrkesmässigt bedriva transporter på väg. Den som önskar bedriva transporter på väg yrkesmässigt skall enligt direktivet ha gott anseende och tillräckliga ekonomiska resurser samt uppfylla kravet på yrkesmässig kompetens. Dessutom innehåller direktivet bestämmelser om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis. Direktivet tillämpas inte på bedrivande av taxitrafik.

Även följande EG-förordningar utgör gemenskapslagstiftning som gäller godstrafik:

Rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier, nedan *förordningen om gemenskapstillstånd*.

Förordningen tillämpas på internationella godstransporter inom gemenskapen. Den innehåller bestämmelser om gemenskapstillstånd och dess beviljande.

Rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade.

Rådets förordning (EEG) nr 3916/90 om de åtgärder som skall vidtas i händelse av en kris på marknaden för godstransporter på väg.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2327/2003 om inrättande av ett tillfälligt poängsystem för tunga lastbilar som reser genom Österrike 2004 inom ramen för en hållbar transportpolitik.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att gemenskapslagstiftningen om yrkesmässigt bedrivande av godstransporter är både omfattande och detaljerad.

2.3. Bedömning av nuläget

Den gällande lagstiftningen har huvudsakligen visat sig fungera. Trots detta är det motiverat att modernisera och uppdatera regleringen så att den motsvarar kraven i den nya grundlagen. Många bestämmelser i godstrafikförordningen gäller individens rättigheter och skyldigheter, och grunderna för dessa skall enligt grundlagen utfärdas genom lag. En bedömning av tillståndssystemet var påkallad i synnerhet med avseende på näringsfriheten enligt grundlagen.

Trafiktillståndssystemet har visat sig vara ett användbart sätt att se till att transportmarknaden erbjuder högkvalitativa och säkra transporttjänster och att företagarna är yrkeskunniga och ansvarskännande. I regel har transportmarknaden fungerat väl, och regleringen av den trafik som är tillåten utan tillstånd är tillräcklig. I praktiken har problem ändå förekommit, närmast lokalt när det gäller tillgången till transporttjänster för vissa typer av lokala och tillfälliga transporter i liten skala, exempelvis säsongsbetonade transporter. Detta beror på att transporterna till följd av den obetydliga vinstpotentialen inte väckt intresse bland trafikföretagarna. Det har funnits tryck på att i samband med näringsverksamhet befria transporter t.ex. inom hemvården samt att även i större utsträckning befria godstransporter i samband med näringsverksamhet från skyldigheten att skaffa tillstånd, eftersom det inte har funnits

tillräckligt med företagare för transporter i liten skala på dessa områden och eftersom de stöder huvudnäringen. Samtidigt har det varit svårt att hålla isär tillståndspliktiga transporter och icke-tillståndspliktiga transporter samt att övervaka dem. Därför måste polisen få bättre övervakningsmöjligheter.

Man har även efterlyst klarare regler för ordnandet och övervakningen av trafikföretagarkurser som gäller yrkeskompetens. Transportbranschen och Skattestyrelsen har, delvis i syfte att bekämpa den svarta ekonomin, framfört önskemål om att fordonen förses med märkning av namn- och adressuppgifterna för den som innehar trafiktillståndet.

Det är mycket sällsynt att man som sanktion återkallar företagets näringsstillstånd eller tillstånd som skall medhas i fordonet. Detta har lett till att det har varit möjligt att fortsätta med överträdelserna efter bötesbetalning eller betalning av överlastavgift. Det är meningen att genom denna proposition mer effektivt förhindra att dessa gärningar som äventyrar trafiksäkerheten begås systematiskt.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

Genom propositionen kommer vissa bestämmelser på förordningsnivå att flyttas upp till lagnivå i enlighet med grundlagens krav. Samtidigt föreslår regeringen att bestämmelserna i godstrafiklagen grupperas om för att göra lagen mer överskådlig. Vidare föreslår den en särskild lag för utbildningen av gods- och persontrafikföretagare. Dessutom föreslås små, närmast tekniska justeringar av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991), lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) och lagen om Fordonsförvaltningscentralen (1592/1995) så att de motsvarar den föreslagna lagstiftningen.

Tillståndssystemet

Enligt förslaget skall trafiktillståndssystemet huvudsakligen vara oförändrat. Det skall även i fortsättningen krävas tillstånd för näringsverksamheten i fråga. Ett av de grundläggande kriterierna för att tillstånd skall krävas är att transporten sker mot ersättning

och gäller varor som någon annan äger. Avsikten är att det inte heller i fortsättningen skall krävas tillstånd för transport av egna varor. Dessutom innebär förslaget att lagens rubrik ändras så att det framgår att det huvudsakligen är kommersiella transporter som omfattas av regleringen. Det är meningen att tillstånd skall krävas för yrkesmässiga godstransporter som utgör näringsverksamhet. Kommersiella transporter skall ändå vara tillåtna utan tillstånd på vissa villkor och med vissa begränsningar. En fullständig förteckning över dylika transporter avses ingå i lagen.

Gemenskapstillstånd, tillstånd för inrikes trafik och tillstånd för trafiktraktor avses kvarstå som trafiktillstånd, men regeringen föreslår att bestämmelserna om dem slås ihop. Länsstyrelsen skall kvarstå som tillståndsmyndighet, och tillståndet skall sökas hos länsstyrelsen på den sökandes hemort. Nya företagare inom branschen kommer alltså inte att beviljas tillstånd för inrikestrafik, vilket innebär att dessa tillstånd med tiden blir gemenskapstillstånd.

Godstransporter med trafiktraktor skall i regel fortfarande kräva tillstånd. Däremot är det meningen att godstransporter med andra traktorer inte skall omfattas av lagens tillämpningsområde.

Avsikten är att i större utsträckning än hittills tillämpa möjligheten att återkalla ett trafiktillstånd till följd av att den trafikansvarige i företaget eller de förare som företaget anlitat gjort sig skyldiga till förseelser mot trafiksäkerheten. Undersökningskommissionen för olyckan i Konginkangas föreslog att den som utövar rätt att leda arbetet i förhållande till föraren skall förpliktas att för sin del bära ansvar för förarens förseelse. Därför föreslås det i propositionen att det skall vara möjligt att temporärt återkalla ett trafiktillstånd som utfärdats för ett bestämt fordon i ett transportföretag om förarna gör sig skyldiga till förseelser.

Trafik som är befriad från tillståndsplikt

Lagen avses innehålla en förteckning över de transporter som är tillåtna utan tillstånd. Förteckningen motsvarar huvudsakligen den gällande lagstiftningen, men med vissa ut-

vidgningar och preciseringar. Enligt propositionen skall befrielsen från trafiktillstånd gälla vissa lokala transporter i anknytning till hemvård, transporter i samband med entreprenad och andra avtalade arbetsprojekt, vissa arbeten i samband med väg- och gatuhållningen, transporter inom en koncern eller därmed jämförbara samfund samt transporter i samband med social-, hälso- och sjukvårdssamt utbildningstjänster som kommuner eller därmed jämförbara aktörer tillhandahåller.

Beräkningen av transporternas andel föreslås bli enklare. Detta sker genom att beräkningsreglerna för transport och annan verksamhet samt för lastning och lossning preciseras.

Yrkesmässig kompetens

I regel skall den yrkeskompetens som krävs för tillstånd visas genom ett prov. Provet skall föregås av en obligatorisk trafikföretagarkurs, om inte personen i fråga har rätt att delta i provet direkt. Enligt förslaget är det Fordonsförvaltningscentralen som skall ordna provet och utfärda intyg till dem som godkänts i provet. Även de som undantagsvis inte behöver delta i provet skall ges intyg.

Utbildningen av trafikföretagare

Regeringen föreslår en separat lag om utbildning av vägtrafikföretagare. Lagen avses innehålla bestämmelser om hur trafikföretagarutbildningen för gods- och persontrafik på väg skall ordnas och övervakas. Det skall krävas tillstånd för att ordna utbildning. Fordonsförvaltningscentralen föreslås vara tillståndsmyndighet. Tillståndet beviljas efter prövning om den sökande har rätt till tillstånd, och de materiella villkoren avses ingå i lagen. Det är befogat att kräva tillstånd, eftersom det då går att säkerställa att utbildningen är av hög kvalitet.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Propositionens konsekvenser för statsfinanserna är små. Omorganiseringen av trafikföretagarutbildningen och tillståndsför-

valtningen kommer att finansieras genom nettobudgetering med avgifterna för Fordonsförvaltningscentralens tjänster.

Propositionens ekonomiska konsekvenser för företagen kommer att bli små. Genom förslaget preciseras gränsdragningen mellan vilka transporter som kräver tillstånd och vilka transporter som får utföras utan tillstånd. Det kommer med vissa begränsningar att bli lättare att utföra transporter i anknytning till näringsverksamhet. Propositionen kommer ändå inte att påverka marknaden för de egentliga yrkesmässiga kommersiella transporterna i någon nämnvärd utsträckning.

Kostnaderna för den som tänker bli trafikföretagare när det gäller att uppfylla kraven på yrkesskicklighet kommer att bestå av trafikföretagarkursen, provet och intyget. Avgifterna kommer uppskattningsvis att bibehållas ungefär på samma nivå som för närvarande.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

Det har uppskattats att förslaget innebär att Fordonsförvaltningscentralen får nya uppgifter motsvarande ungefär ett årsverke. Trots det rambeslut som statsrådet fattade den 23 mars 2006 och som innehåller ett mål om personalminskning är det inte möjligt att omallokera resurser, utan uppgiften kommer att öka antalet personal. På det hela taget kommer reformen att underlätta och skapa klarhet i myndigheternas övervakningsarbete.

4.3. Samhälleliga konsekvenser

Förslaget innebär en klarare och flexiblere tillståndsförvaltning. Samtidigt säkerställs en jämlik behandling av trafikföretagarna.

I syfte att bekämpa den svarta ekonomin föreslås det att namn och kontaktuppgifter på den som innehar trafiktillståndet skall märkas på fordonet och att förartillstånd skall medhas i fordonet.

I avsikt att öka trafiksäkerheten föreslås det att det skall bli möjligt att återkalla ett tillstånd till följd av förseelser av företagets förare. För förarna inom godstrafiken ökar förutsättningarna att följa bestämmelserna eftersom företagen blir tvungna att ta ett större ansvar för efterlevnaden av bestämmelserna.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet. Propositionen diskuterades den 22 september 2004, och till diskussionsmötet inbjöds alla viktiga aktörer med avseende på de ändringar som propositionen innehåller.

Utlåtande om propositionen har begärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, handels- och industriministeriet, Fordonsförvaltningscentralen, Konkurrensverket, Utbildningsstyrelsen, länsstyrelserna, Vägförvaltningen, Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT, Handels Centralförbund HCF rf, Finlands Kommunför-

bund rf, Centralhandelskammaren, Koneyritäjien liitto ry, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Kuljetuskeskusten liitto ry, Finlands Logistikförening rf, Finlands Speditörförbund rf, Finlands Schaktentreprenörers Centralförbund rf, Linja-autoliitto ry, Suomen Taksiliitto ry, Maataloustuottajain Keskusliitto, Logistiikkayritysten liitto ry, Trafikskyddet och GRM-revisorerna rf.

Strävan har varit att beakta utlåtandena så väl som möjligt, och därför har propositionens innehåll och struktur ändrats till väsentliga delar.

En andra diskussion om gränsdragningen i fråga om tillståndspliktiga transporter hölls den 17 mars 2005. Efter detta har propositionen ytterligare bearbetats.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om kommersiell godstransport på väg

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde. Bestämmelsen om lagens tillämpningsområde motsvarar i huvudsak 1 § i den gällande godstrafiklagen. Med kommersiell godstransport avses transport som sker mot ersättning. Lagens tillämpningsområde omfattar kommersiell godstransport på vägar som är avsedda för allmän trafik och internationell godstrafik som kräver transporttillstånd.

Paragrafens 2 mom. kompletteras med en bestämmelse om tillämpningsområdet för bestämmelserna om förartillstånd. Lagen tillämpas inte, med undantag för bestämmelserna om transporttillstånd och förartillstånd, på arbetsplatser och andra motsvarande områden eller vägar som har avskilts från allmän trafik och där det är tillåtet att röra sig endast i begränsad utsträckning eller på andra områden som inte hör till sådana vägar som är avsedda för allmän trafik.

För klarhetens skull konstateras i 3 mom. att lagens bestämmelser inte tillämpas på transport av eget gods och i 4 mom. att korsande av en väg inte betraktas som vägtransport.

2 §. Definitioner. Paragrafens ordalydelse preciseras i förhållande till 2 § i den gällande godstrafiklagen. Definitionerna utökas också med definitioner av inrikes trafiktillstånd, tillstånd för trafiktraktor och förartillstånd. För tydlighetens skull kompletteras paragrafen också med en definition av direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Enligt definitionen av en väg avses med vägar sådana vägar eller gator som är avsedda för allmän trafik eller som allmänt används för trafik.

2 kap. Myndigheter

3 §. Tillståndsmyndigheter. Enligt paragrafens 1 mom. beviljas gemenskapstillstånd, förartillstånd, inrikes trafiktillstånd och tillstånd för trafiktraktor av länsstyrelsen. Enligt 2 mom. beviljar tullen bilaterala transporttillstånd och transittillstånd, med undantag för transittillstånd i Österrike. Fordonsförvaltningscentralen beviljar övriga transporttillstånd, med undantag för de transporttillstånd som avses i 22 §, vilka beviljas av Kommunikationsministeriet.

4 §. Behörig myndighet enligt rådets förordning. I Finland är Kommunikationsministeriet den behöriga myndighet som avses i rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade. Denna myndighet sammanställer statistiska uppgifter och fastställer tillståndspåföljder för utländska företag.

3 kap. Tillståndssystemet

5 §. Behovet av tillstånd. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 3 § 1 och 2 mom. i den gällande godstrafiklagen. Behovet av tillstånd grundar sig på artikel 1 och 2 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Fordonstransport av gods på väg mot ersättning kräver i regel tillstånd. I 7 § föreskrivs om undantag från kravet på tillstånd.

Paragrafens 2 mom. innehåller en bestämmelse om transport av gods mot ersättning med ett hyrt fordon. Bestämmelsen i 3 § 3 mom. i den gällande lagen, som gäller kringgående av lagen, skall slopas eftersom bestämmelsen inte uppfyller det grundlagsenliga kravet på precision och noggrann avgränsning.

6 §. Tillstånd för bedrivande av trafik. Paragrafen motsvarar i huvudsak 8 § i den gäl-

lande godstrafiklagen. I 1 mom. bestäms vilka transporter gemenskapstillstånd berättigar till och i 2—5 mom. bestäms om transporter som får bedrivas med inrikes trafikstillstånd. Ett inrikes trafikstillstånd berättigar i enlighet med sitt namn till bedrivande av trafik i hela landet, med undantag för landskapet Åland. Ett inrikes trafikstillstånd berättigar också till vissa utrikestransporter mellan Finland och stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt mellan Finland och stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Med tillstånd för trafiktraktor får transportverksamhet med trafiktraktor bedrivas i hela landet, med undantag för landskapet Åland.

Enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) omfattas bedrivande av tillståndspliktig godstrafik på Åland av landskapet Ålands behörighet. Paragrafen innehåller också en bestämmelse enligt vilken trafikstillstånd som beviljats av Ålands landskapsstyrelse berättigar till att transportera gods mellan landskapet Åland och det övriga Finland.

Med stöd av transporttillstånd som beviljats någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är det tillåtet att utföra transporter i enlighet med förordningen om gemenskapstillstånd och andra rättsakter utfärdade av Europeiska gemenskaperna, dvs. internationella transporter mellan Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz samt tillfällig cabotage, så som där om har föreskrivits i rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade. Dessutom är det med stöd av rådets direktiv 92/106/EEG tillåtet att utföra cabotage i samband med kombinerade transporter. I Finland har det sistnämnda direktivet genomförts genom lagen om vissa internationella kombinerade transporter (440/2000).

7 §. Kommersiell trafik som är befriad från tillståndsplikt. Paragrafen motsvarar i huvudsak 4 § i den gällande godstrafiklagen. I paragrafen bestäms om sådan vägtransport av annat än eget gods som är tillåten utan tillstånd. Eftersom person- och paketbilsmodellernas totalmassa har ökat höjs den i registret antecknade totalmassan i 1 mom. 1 punkten

från 1 700 kilo till 2 400 kilo. Ökningen av massan förklaras delvis med att fordonens säkerhetsegenskaper har förbättrats. I och med detta kan företagen fortsätta sin verksamhet i den nuvarande omfattningen. Avsikten är att det skall vara tillåtet bl.a. att hjälpa grannar och släktingar vid sedvanliga flyttransporter eller motsvarande transporter med personbil. Den föreslagna viktgränsen möjliggör bättre än för närvarande jämförelser av och val mellan olika bilmärken och behandlar jämlikt alla paketbilmärken som importeras till Finland.

Paragrafens 1 mom. 2 punkt motsvarar 4 § 2 punkten i den gällande godstrafiklagen.

Enligt 1 mom. 3 punkten tillåts precis som för närvarande sådana godstransporter som hör samman med en näringsidkares huvudsakliga näringsverksamhet. Beräkningen av transportens andel preciseras. Kostnaden för den andel av transporten som utförs på väg får utgöra högst 30 procent av de direkta kostnaderna för hela näringsverksamheten under räkenskapsperioden. Som exempel på detta kan nämnas betong- eller slambilar som i huvudsak används på byggplatsen och för annat ändamål än för transport.

Paragrafens 1 mom. 4 punkt motsvarar 4 § 4 punkten i den gällande godstrafiklagen.

Paragrafens 1 mom. utökas med en ny 5 punkt som omfattar transporter som hör samman med jord- och skogsbruk eller djur- och fiskerihushållning och som utförs inom en enda kommun med en trafiktraktor som innehas av en näringsidkare inom samma bransch. Som exempel på detta kan nämnas en jordbrukare, som med sin trafiktraktor transporterar träflis för grannens räkning. I dagens läge sköts dylikt bistånd till grannarna med jordbrukstraktorer. Traktorernas storlek har dock ständigt ökat och därför är det skäl att befria också trafiktraktorer från tillståndsplikten vid dessa transporter.

I paragrafens 1 mom. 6 punkt befrias lokala transporter inom hemvården om de utförs med ett fordon som innehas av näringsidkaren i fråga. Närmast är det fråga om transport av måltider till äldre.

En ny 7 punkt fogas till paragrafens 1 mom. Arbete som hör samman med väg- och gatuhållning får utföras utan tillstånd. Vid väghållning är det enligt vedertagen upp-

fattning inte fråga om transport utan om en arbetsprestation, som ofta grundar sig t.ex. på ett underhållsavtal med husbolaget. För klarhetens skull likställs vägar och gator i bestämmelsen.

Paragrafens 1 mom. 8 punkt motsvarar 4 § 5 punkten i den gällande godstrafiklagen. För tydlighetens skull kompletteras punkten med ett omnämnande av att det är fråga om interna transporter mellan sådana samfund som nämns i punkten.

Paragrafens 1 mom. 9 punkt motsvarar i huvudsak 4 § 6 punkten i den gällande godstrafiklagen. Det föreslås att paragrafen skall utökas med ett omnämnande av transporter som hör samman med undervisningstjänster.

Paragrafens 1 mom. 10 punkt gäller sådan transport av post som avses i lagen om posttjänster (313/2001), eftersom postverksamheten redan med stöd av annan lagstiftning kräver tillstånd.

Paragrafens 1 mom. 11 punkt motsvarar 4 § 7 punkten i den gällande godstrafiklagen.

Paragrafens 1 mom. 12 punkt motsvarar i sak 3 § 1 mom. i den gällande godstrafiklagen. I stället för en ersättning enligt kollektiv- eller tjänstekollektivavtal nämns i momentet nu en ersättning till ett skattefritt belopp som godkänts av skatteförvaltningen.

I artikel 2 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter finns bestämmelser om de situationer som medlemsstaterna får lämna utanför direktivets tillämpningsområde. För transporter med personbil och paketbil behövs inte tillstånd, liksom inte heller för övriga närmast lokala transporter som endast har ringa betydelse för transportmarknaden.

I det nya 2 mom. föreskrivs om hur andelen av kostnaderna för de transporter som avses i 3 och 4 punkten skall beräknas. Avsikten är att andelen av de transporter som hör samman med näringsverksamheten beräknas så att de direkta kostnaderna som transportverksamheten föranleder jämförs med kostnaderna för den övriga verksamheten. Direkta kostnader för transport är t.ex. bränslekostnader, fordonsskatter, fordonsförsäkringar, service- och reparationskostnader samt förarens bruttolön jämte arbetsgivaravgifter. Exempel på direkta kostnader för övrig verksamhet är, beroende på verksamhetens natur, personalkostnader, maskinkostnader, försäk-

ningar samt service och reparationer. Beräkningsmodellen motsvarar nuvarande praxis.

Fastän lastning och lossning inte utgör transport, är dessa åtgärder en förutsättning för att transporten skall kunna ske. Att förarens insats innefattas i transportens andel överensstämmer med vedertagen praxis. Förslaget avlägsnar oklarheterna när det gäller huruvida de flesta flyttransporter, grustransporter och korta virkestransporter omfattas av tillståndsplikten.

4 kap. **Förutsättningar för beviljande av tillstånd för bedrivande av trafik**

8 §. Förutsättningar för tillstånd. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 1 § i den gällande godstrafikförordningen. Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av tillstånd som berättigar till bedrivande av trafik. Tillstånd skall beviljas en sökande som motsvarar de föreskrivna förutsättningarna. Enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter utgörs förutsättningarna av kraven på gott anseende, yrkesmässig kompetens och ekonomiska resurser. Bestämmelser om dessa krav ingår i artikel 3 i direktivet. Yrkesmässig kompetens visas med ett intyg över ett godkänt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen. Som intyg över yrkesmässig kompetens godkänns enligt artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter också ett intyg som utfärdats i en annan medlemsstat över sådan kompetens som avses i direktivet. När det är fråga om en sökande eller en juridisk person skall den trafikansvarige ha rättshandlingsförmåga.

I 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna som en juridisk person och den som svarar för en juridisk persons trafik skall fylla, för att tillståndet skall kunna beviljas. Det föreslås att de krav som gäller den som svarar för en juridisk persons trafik ändras i enlighet med rättspraxis så att den person som svarar för trafiken inte behöver rå över sin egendom eller vara i stånd att svara för sina ekonomiska förpliktelser.

Att det föreligger förutsättningar för beviljande av tillstånd kan enligt 3 mom. i enlighet med direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter även visas med ett intyg

som utfärdats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

9 §. Gott anseende. Paragrafen motsvarar 2 § i den gällande godstrafikförordningen. I paragrafen bestäms i vilka situationer sökanden eller den trafikansvarige inte uppfyller kravet på gott anseende enligt 8 § 1 mom. 1 punkten.

Sökanden eller den trafikansvarige uppfyller inte kravet på gott anseende, om han eller hon under de fem senaste åren har dömts till fängelsestraff eller under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelser om anställnings- eller löneförhållanden, bokföring, trafikidkande, iakttagande av kör- och vilotider, trafik- eller fordonssäkerhet, miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesansvar. Dessutom förutsätts det att gärningarna visar att personen i fråga är uppenbart olämplig att idka tillståndspliktig godstrafik. I och med detta ges tillståndsmyndigheten prövningsrätt i de situationer där det med tanke på sökanden skulle vara oskäligt att tillstånd förvägras.

I artikel 3 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter finns bestämmelser om kravet på gott anseende och om vad som förutsätts för att kravet skall uppfyllas. En likadan bestämmelse finns i 9 § 3 mom. (871/1999) i lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991) vars ordalydelse föreslås bli ändrad till densamma som i denna paragraf.

10 §. Trafikföretagarkurs. I denna paragraf bestäms om trafikföretagarkurser. Syftet med en trafikföretagarkurs är att ge den som ämnar bli trafikföretagare tillräcklig yrkesmässig kompetens för kommersiell godstransport på väg. Trafikföretagarkursen är obligatorisk om inte den som ämnar bli trafikföretagare uppfyller de krav som i 11 § föreskrivs för deltagande i provet eller har ett examensintyg inom logistikbranschen från en teknisk yrkeshögskola. Efter att kursen fullföljts ordnas ett prov.

I 2 mom. ingår ett bemyndigande enligt vilket bestämmelser om kursinnehållet och kursens längd utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

11 §. Prov. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 6 § i den gällande godstrafikförordningen. Det föreslås dock att det i stället för

läroanstalten skall vara Fordonsförvaltningscentralen som svarar för ordnandet av ett prov som överensstämmer med direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Genom provet säkerställer man att den som deltar i provet har tillräcklig kunskap och skicklighet för att bedriva trafik. Fordonsförvaltningscentralen kan vid utarbetandet av provuppgifterna och arrangerandet av själva provet bistås av utomstående sakkunniga, men Fordonsförvaltningscentralen svarar själv för provuppgifternas nivå och för korrigeringen av dem.

Enligt 2 mom. godkänner Fordonsförvaltningscentralen att en person som uppfyller de krav som uppställs i paragrafen deltar i provet trots att personen inte har fullföljt en trafikföretagarkurs. Kraven gäller erfarenhet som erhållits i ansvarsfulla uppgifter inom transportbranschen. Till kraven fogas ett omnämnande om att erfarenheten skall vara inhämtad i huvudsyssla, vilket redan för närvarande har krävts i praktiken. Den tid det krävs att personen i fråga har fungerat i uppgifterna förkortas om personen inom en lämplig bransch har avlagt examen minst på institutnivå.

Enligt 3 mom. kan ett tillstånd för inrikes trafik eller ett tillstånd för trafiktraktor uppgaderas till ett gemenskapstillstånd.

12 §. Intyg. I 1 mom. bestäms om det intyg som utfärdas av Fordonsförvaltningscentralen i enlighet med direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Intyget utvisar att en person har tillräcklig yrkesmässig kompetens för kommersiell godstransport på väg. Intyget utfärdas till en person som har blivit godkänd i det prov som ordnas av Fordonsförvaltningscentralen eller som vid en teknisk yrkeshögskola har avlagt examen inom logistikbranschen. Denna examen skall ge sådan kunskap och skicklighet som garanterar yrkesmässig kompetens.

Artikel 3 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter innehåller bestämmelser om intyg över yrkesmässig kompetens.

I paragrafens 2 mom. bestäms om de myndigheter som beviljar tillstånd om gemenskapstillstånd söks i en annan medlemsstat i EES än Finland.

13 §. Solvens. Denna paragraf motsvarar i

preciserad form 3 § i den gällande godstrafikförordningen. Paragrafen innehåller bestämmelser om när det krav som föreskrivs i 8 § 1 mom. 4 punkten uppfylls.

I 1 mom. ingår en allmän bestämmelse om när sökanden skall anses vara solvent.

Som medel betraktas enligt 2 mom. sökandens eller innehavarens finansieringstillgångar, omsättningstillgångar och anläggningstillgångar som kan utnyttjas som säkerhet samt andra långfristiga placeringar.

I 3 mom. bestäms om möjligheten att i vissa bolagsformer som medel också betrakta en fysisk persons, bolagsmäns eller ansvariga bolagsmäns personliga egendom som kan utnyttjas som säkerhet.

I 4 mom. bestäms om uträkandet av medlen då trafik inleds eller antalet fordon utökas.

När det gäller ett fordon som köpts på avbetalning betraktas enligt 5 mom. som medel endast den del av fordonet som är betald vid den tidpunkt då tillståndet söks.

Paragrafens 6 mom. innehåller ett bemyndigande enligt vilket bestämmelser om beloppet av de disponibla medel som krävs för vart och ett av sökandens fordon utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Artikel 3 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter innehåller bestämmelser om solvens och om förutsättningarna för att en person skall anses vara solvent.

14 §. Påvisande av ekonomiska resurser. Paragrafen motsvarar 4 § i den gällande godstrafikförordningen. I 1 mom. bestäms om de metoder med vilka man kan visa att de ekonomiska resurserna är tillräckliga.

I 2 mom. bestäms när utredningen skall ges in till tillståndsmyndigheten.

5 kap. Trafikansvarig

15 §. Trafikansvarig. Denna paragraf motsvarar 12 § i den gällande godstrafikförordningen. Enligt paragrafen skall juridiska personer ha en trafikansvarig som godkänts av tillståndsmyndigheten. Den trafikansvarige skall faktiskt och varaktigt sköta denna uppgift samt svara för att trafiken sköts i enlighet med bestämmelserna och tillståndsvillkoren.

I 2 mom. bestäms om de förutsättningar

under vilka en fysisk person kan godkännas som trafikansvarig om han eller hon redan har ett tillstånd som berättigar till bedrivande av trafik. I detta fall förutsätts det att personen har bestämmanderätt i bolaget eller är likställda med de andra delägarna. Den sistnämnda situationen förekommer i allmänhet i familjeföretag, där syskonen fortsätter att driva företaget efter ägarens död.

I 3 mom. bestäms om godkännande av trafikansvarig inom en koncern eller någon annan sammanslutning.

16 §. Byte av trafikansvarig. Denna paragraf motsvarar 13 § i den gällande godstrafikförordningen. I paragrafen bestäms om tillståndsförfarandet vid byte av trafikansvarig och om byte av trafikansvarig på grund av dödsfall, plötslig allvarlig sjukdom, olycksfall eller av någon annan därmed jämförbar oförutsebar orsak.

6 kap. Tillståndsförfarandet

17 §. Tillståndsansökan. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 8 § i den gällande godstrafikförordningen. Ansökan om tillstånd skall göras skriftligen hos länsstyrelsen på sökandens hemort. Ansökan skall innefatta de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan.

18 §. Beviljande av tillstånd. Denna paragraf innehåller bestämmelser om frågor som gäller beviljande av tillstånd. Tillståndet beviljas för fem år i sänder.

Bestämmelser om gemenskapstillstånd finns även i rådets förordning om gemenskapstillstånd. När gemenskapstillstånd beviljas skall också bestämmelserna i denna förordning iaktas.

Inrikes trafikstillstånd skall inte heller i fortsättningen beviljas nya sökande. I 19 § bestäms om förnyande av giltiga inrikes trafikstillstånd. Med tiden kommer gemenskapstillståndet att bli det enda trafikstillståndet. Ett inrikes trafikstillstånd hör samman med ett bestämt fordon. Detta överensstämmer med gällande praxis. Den som har ett gemenskapstillstånd skall ha en kopia av gemenskapstillståndet i varje fordon. Bestämmelser om detta ingår i rådets förordning om gemenskapstillstånd. Tillståndet får inte överlåtas för att användas av någon annan.

19 §. Ändring och förnyande av tillstånd. Denna paragraf innehåller bestämmelser om ändring och förnyande av tillstånd. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 11 § 1 och 3 mom. i den gällande godstrafikförordningen.

I 3 mom. bestäms om förnyande av inrikes trafiktillstånd i särskilda situationer. Sådan ändring av ett trafiktillstånd som beror på ändring av bolagsform betraktas i enlighet med rådande praxis som förnyande av inrikes trafiktillstånd.

20 §. Återkallande av tillstånd. Paragrafens 1 mom. motsvarar 10 § i den gällande godstrafiklagen. Ett tillstånd kan återkallas om tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven för erhållande av tillstånd. För närvarande används återkallande av inrikes trafiktillstånd eller gemenskapstillstånd som skall medföras i fordonet inte i praktiken som en sanktion.

I 2 mom. preciseras bestämmelsen så att det blir tydligare än för närvarande att det endast är möjligt att återkalla ett sådant tillstånd som skall finnas i fordonet. För en sådan tillståndshavares del som innehar tillstånd för flera bilar återkallas således endast tillståndet för en bil. Detta sänker tröskeln för återkallande av tillstånd. En tillräcklig grund för återkallande utgörs av att trafikansvarige i ett bolag som är tillståndshavare handlar i strid med bestämmelserna eller föreskrifterna. Det blir även till denna del lättare att återkalla ett tillstånd, eftersom det inte längre krävs att en person har begått ett brott för att personen skall anses olämplig att idka trafik. Sanktionen riktas endast mot personen själv. Genom att byta ut den trafikansvarige undviker bolaget övriga åtgärder.

I 3 mom. hänvisas till rådets förordning. I artikel 2 i förordningen bestäms om förutsättningarna för återkallande av gemenskapstillstånd. Enligt nämnda artikel kan de behöriga myndigheterna temporärt eller helt återkalla bestyrkta kopior av gemenskapstillstånd eller förartillstånd. Återkallandet förutsätter ett allvarligt brott mot bestämmelserna om transporter eller upprepade mindre överträdelser. Påföljderna påverkas av hur allvarliga brott det är fråga om samt av det antal kopior företagaren har av ett gemenskapstillstånd.

I fråga om kravet på solvens eller yrkes-

skicklighet skall tillståndsmyndigheten enligt 4 mom. innan tillståndet återkallas ge tillståndshavaren tillfälle att korrigera bristen inom en bestämd frist. Fristen får inte vara kortare än tre månader.

I fråga om kravet på gott anseende skall tillståndsmyndigheten enligt 5 mom. innan tillståndet återkallas ge tillståndshavaren en skriftlig varning om överträdelserna eller brotten bedömda som helhet är ringa. Tillståndsmyndigheten fattar beslut om saken.

21 §. Temporärt återkallande av tillstånd för ett bestämt fordon eller kopia av gemenskapstillstånd. När transportföretagets förare upprepade gånger försummar att iaktta kör- och vilotider eller bryter mot andra bestämmelser som gäller trafik- eller fordonssäkerhet, har detta för närvarande ingen praktisk verkan på företagets trafiktillstånd.

Bestämmelsen om gott anseende som nämns i 9 och 20 § ovan gäller själva tillståndshavaren eller den trafikansvarige i företaget. Tillståndshavare eller trafikansvariga som inte själva framför fordonet, gör sig dock i allmänhet inte skyldiga till ovan nämnda gärningar. För brott mot bestämmelserna om körtider kan de med stöd av 105 a § i vägtrafiklagen dömas i stället för föraren om de uppsåtligen har gjort upp en sådan tidtabell för föraren, som kräver att bestämmelserna om körtider bryts. För andra förseelser som föraren gör sig skyldig till kan de dömas i egenskap av anstiftare till brott.

I praktiken kan tillståndshavaren eller den trafikansvarige vid brottsutredning vanligen inte bevisas vara skyldiga. Därför föreslås en ny bestämmelse till paragrafens 5 mom., med stöd av vilken ett trafiktillstånd som beviljats för ett bestämt fordon eller en kopia av gemenskapstillstånd kan återkallas för viss tid, högst 3 månader, för förarens försummelser. Om företagaren eller den trafikansvarige dock inte kunnat påverka försummelsen, exempelvis för att tidtabellen för transporten har gjorts upp i enlighet med bestämmelserna, skall tillståndet inte återkallas.

Antalet tillstånd eller kopior av gemenskapstillstånd som återkallas skall enligt förslaget bestämmas utifrån det totala antalet tillstånd och kopior av gemenskapstillstånd som tillståndshavaren har. I stället för att återkalla tillståndet kan länsstyrelsen ge en

varning.

Tröskeln för att återkalla ett tillstånd av en innehavare med ett tillstånd eller gemenskapstillstånd är högre än för en innehavare av fler tillstånd. Bestämmelsen motsvarar artikel 8.3 i gemenskapens förordning om gemenskapstillstånd.

7 kap. Internationella transporter

22 §. Internationella transporter. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 5 § i den gällande godstrafiklagen. För att paragrafen skall bli klarare ändras momentens ordningsföljd och kommunikationsministeriets befogenheter preciseras och avgränsas noggrannare. I 1 mom. bestäms om vissa situationer där det är obligatoriskt att inneha transporttillstånd.

Enligt 2 mom. har kommunikationsministeriet på grundval av en internationell förpliktelse som är bindande för Finland och på grundval av reciprocitet i enlighet med en internationell överenskommelse möjlighet att avtala om smärre avvikelser från tillståndsrangemangen. Det är möjligt att avtala om smärre avvikelser t.ex. med stöd av artikel 6.13 i överenskommelsen om landsvägstrafik mellan Finland och Ryssland.

I 3 mom. bestäms att kommunikationsministeriet i enskilda fall av vägande skäl kan befria sådana fordon eller transporter som det inte avtalats om i internationella överenskommelser från kravet på transporttillstånd. En sådan situation kan förekomma t.ex. om lasten består av gods som lätt fördärvas.

23 §. Förutsättningar för beviljande av transporttillstånd för utrikestransporter. Denna paragraf motsvarar 7 b § i den gällande godstrafiklagen. Transporttillstånd beviljas på ansökan, vilken skall innefatta de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

Enligt paragrafens 2 mom. skall tillståndsmyndigheten bevilja transporttillstånd, om tillstånd kan anvisas den transport ansökan gäller. Det kan fastställas ansökningstider för tillstånden. Om endast en del av sökandena kan beviljas tillstånd på grund av det ringa antalet tillstånd, skall tillstånd beviljas de sökande som sköter transporten så att den

transporträtt som hänför sig till det tillstånd ansökan gäller utnyttjas på det effektivaste sättet.

24 §. Återlämnande av transporttillstånd. Denna paragraf motsvarar 7 c § i den gällande godstrafiklagen. I paragrafen bestäms om skyldigheten att återlämna ett tillstånd som inte använts eller som inte kommer att användas. Enligt paragrafens 2 mom. har tillståndsmyndigheten rätt att få handräckning av polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet för övervakningen av att bestämmelsen iakttas och för verkställigheten av bestämmelsen.

8 kap. Särskilda bestämmelser

25 §. Fordon som används i trafik. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 16 § i den gällande godstrafikförordningen. Ett fordon som används i tillståndspliktig godstrafik skall innehas uteslutande av tillståndshavaren eller användas av tillståndshavaren på grundval av ett skriftligt hyresavtal. I rådets direktiv 84/647/EEG finns bestämmelser om hyrning av fordon utan förare. Paragrafens 1 mom. motsvarar artikel 2 i direktivet. Enligt den utgör t.ex. det senaste löneintyget tillräcklig utredning om att det föreligger ett anställningsförhållande. Dessutom skall det för tydlighetens skull nämnas att innehavaren av tillståndet för bedrivande av trafik svarar för den angelägenhet som avses i momentet.

Enligt paragrafens 2 mom. skall innehavaren av tillståndet för bedrivandet av trafik svara för att tillståndshavarens namn och kontaktuppgifter finns tydligt antecknade på en synlig plats i fordonet. På detta sätt försöker man bidra till att förebygga sådana godstransporter som hör till "den grå ekonomin". Underlåtelse att göra anteckningen föreslås vara straffbart.

Enligt 3 mom. gäller kraven i 1 och 2 mom. inte ett ersättande fordon som används på grund av att det fordon som vanligen används för transporterna under en kort tid är ur funktion. Som en kort tid betraktas i regel högst en månad.

26 §. Dödsbons och konkursbons rätt att fortsätta trafiken. Denna paragraf motsvarar 11 § i den gällande godstrafiklagen och 18 § i godstrafikförordningen. Paragrafen innehåller

ler bestämmelser om dödsbonds och konkursbonds rätt att fortsätta trafiken efter att tillståndshavaren har avlidit eller försatts i konkurs. Den person som för dödsboets del svarar för tillståndshavarens förpliktelser skall ha gott anseende och rättshandlingsförmåga.

27 §. Lämnan­de av uppgifter. I denna paragraf bestäms om skyldigheten att lämna uppgifter till tillståndsmyndigheten. En trafikidkare skall på begäran lämna de uppgifter om trafiken och ekonomin som gäller ett trafik­ tillstånd eller transporttillstånd till den myndighet som beviljat tillståndet.

28 §. Polisens underrättelseskyldighet. Paragrafen motsvarar i huvudsak 15 § i den gällande godstrafikförordningen. Den innehåller en bestämmelse om polisens underrättelseskyldighet när det gäller sådana överträdelser som kan föranleda åtgärder.

29 §. Skyldighet att visa upp dokument. Denna paragraf motsvarar 12 § i den gällande godstrafiklagen, kompletterad med bestämmelser om förartillstånd. Då trafik bedrivs skall ett inrikes trafik­ tillstånd, tillstånd för trafiktraktor eller transporttillstånd i original eller en kopia av ett gemenskapstillstånd samt vid behov ett förartillstånd medföras i fordonet. Handlingarna skall på anmodan visas upp för en polis-, tull- eller gränsbevakningsman.

30 §. Avbrytande av en transport. Paragrafens 1 mom. motsvarar 15 § i den gällande godstrafiklagen och 2 mom. motsvarar 17 § i den gällande godstrafikförordningen. Om den som utför transporten inte medför de handlingar som krävs enligt 28 §, är en polis-, tull- eller gränsbevakningsman skyldig att avbryta transporten. I detta fall kan man vid behov ta hand om fordonets registerutdrag och registreringsskyltar.

31 §. Ändringssökande. I paragrafens 1 mom. bestäms om möjligheten att yrka på rättelse hos Fordonsförvaltningscentralen om en person inte har godkänts för deltagande i provet eller har blivit underkänd i provet. Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen senast 30 dagar efter att personen i fråga fick kännedom om underkännandet. Det beslut som fattas med anledning av rättelseyrkandet kan överklagas särskilt.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 13 § i den gällande godstrafiklagen. Vid ändringssök-

kandet iakttas i huvudsak bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

32 §. Straffbestämmelser. Paragrafen motsvarar i huvudsak 14 § i den gällande godstrafiklagen. I paragrafen föreskrivs straff för brott mot lagens bestämmelser. Det föreslås att det skall vara straffbart bl.a. att underlåta att göra en anteckning som avses i 24 § 2 mom.

33 §. Personregisteruppgifter. Denna paragraf motsvarar i huvudsak 16 § i den gällande godstrafiklagen. Enligt paragrafen har tillståndsmyndigheten rätt att få uppgifter ur straffregistret, bötesregistret, fordonstrafikregistret och ut­ sökningsregistret för behandling av ärenden som gäller beviljande och återkallande av trafik­ tillstånd. Det föreslås att förteckningen utökas med rätt att få uppgifter från skatteregistret. Detta skulle göra det lättare för tillståndsmyndigheten behandla tillståndsansökningarna. Avsikten är att tillståndsmyndigheten via en automatisk användarförbindelse skall få en förbindelse i realtid med alla de ovan nämnda registren.

34 §. Ikraftträdande. I denna paragraf bestäms om lagens ikraftträdande. Det bestäms att den gällande lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg och 5 § i förordningen om tillståndspliktig godstrafik på väg (346/1991) från år 1991 som förblivit gällande skall upphävas. Upphävandet av den gällande lagen innebär också att den gällande förordningen upphävs. Bestämmelsen i lagens 25 § 2 mom. om anteckning av tillståndshavarens namn och kontaktinformation skall enligt förslaget dock sättas i kraft ett år efter lagens ikraftträdande.

35 §. Övergångsbestämmelser. Denna paragraf innehåller övergångsbestämmelser. Enligt 1 mom. förblir de trafik­ tillstånd och tillstånd för trafikföretagarutbildning som beviljats före denna lags ikraftträdande gällande under den tid som anges i tillståndet.

Enligt 2 mom. skall de ansökningar om trafik­ tillstånd samt anmälningar om byte av den trafikansvarige, vilka har lämnats in före denna lags ikraftträdande, avgöras i enlighet med bestämmelserna i denna lag om man inte hunnit avgöra dem när lagen träder i kraft.

En tillståndshavare som har trafik­ tillstånd när denna lag träder i kraft eller en person

som är trafikansvarig i ett företag som har trafiktillstånd när denna lag träder i kraft anses uppfylla det krav på yrkesskicklighet som föreskrivs i lagen.

Intyg över trafikföretagarkurser och skriftliga slutprov samt över praktisk erfarenhet, vilka utfärdats före denna lags ikraftträdande, förblir gällande som sådana.

1.2. Lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

1 §. Lagens syfte och tillämpningsområde. Denna lag tillämpas på ordnande och övervakning av trafikföretagarutbildning för godstransport och persontrafik på väg. När det gäller persontrafik tillämpas lagen på trafik som bedrivs med buss och taxi. Med trafikföretagarutbildning avses trafikföretagarkurser. De materiella bestämmelserna om trafikföretagarkurser ingår i lagen om kommersiell godstransport på väg och i lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

Enligt 2 mom. är lagens syfte att garantera att de som ämnar bli trafikföretagare ges adekvat och högklassig utbildning. I praktiken säkerställs detta genom tillståndssystemet samt genom tillståndsmyndighetens övervakning.

2 §. Tillståndspliktig verksamhet. Enligt 1 mom. krävs det tillstånd för att trafikföretagarutbildning skall få ordnas. Med hjälp av näringstillstånd kan man se till att utbildningen är högklassig och att undervisningsnivå och undervisningsmetoderna kan övervakas.

Enligt 2 mom. kan kompletterande villkor som hör samman med det praktiska anordnandet av utbildningen fogas till tillståndet. Man har för avsikt att genom förordning utfärda bestämmelser om kraven på innehållet i en trafikföretagarkurs. Behövliga bemyndiganden ingår i den övriga lagstiftningen. Med kompletterande villkor avses här villkor som hör samman med kursens regelbundenhet, läromaterial, elevantal och andra villkor som hör samman med hur verksamheten ordnas. Villkoren skall i enlighet med proportionalitetsprincipen relateras till verksamhetens karaktär och omfattning. Villkoren skall dessutom vara förknippade med säkerställan-

det av att utbildningen är högklassig eller med övervakningen av utbildningen.

3 §. Förutsättningar för tillstånd. I paragrafens 1 mom. bestäms om förutsättningarna för beviljande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. För att tillstånd skall beviljas förutsätts det att sökanden har tillräckligt kunande och tillräcklig yrkesskicklighet, att sökanden i förhållande till verksamhetens omfattning har tillräcklig personal och övriga resurser för att på ett behörigt sätt kunna sköta verksamheten, dvs. ordna undervisning, samt att sökanden har rättshandlingsförmåga, vilket innebär att sökanden inte har försatts i konkurs eller påförts näringsförbud. Tillståndet skall beviljas om dessa villkor uppfylls.

4 §. Ansökan om tillstånd för trafikföretagarutbildning. I denna paragraf bestäms om ansökan om tillstånd för trafikföretagarutbildning. Fordonsförvaltningscentralen fungerar som tillståndsmyndighet. Ansökan skall framställas skriftligen och den skall innehålla de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan. Uppgifterna kan gälla t.ex. utbildningslokalerna och undervisningspersonalens kompetens.

5 §. Ändring och förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. I denna paragraf bestäms om ändring och förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. Ansökan om ändring eller förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning skall göras i den ordning som föreskrivs för ansökan om tillstånd i 4 §.

I 2 mom. bestäms inom vilken tid ansökan om förnyelse av ett tillstånd skall göras för att utbildningen skall få fortgå med stöd av det gamla tillståndet tills ärendet har avgjorts. Ansökan om förnyelse skall göras senast tre månader före det tidigare tillståndets sista giltighetsdag.

6 §. Återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. Denna paragraf innehåller bestämmelser om återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning. Fordonsförvaltningscentralen kan återkalla ett tillstånd för trafikföretagarutbildning helt eller för viss tid. Innan tillståndet återkallas skall Fordonsförvaltningscentralen ge tillståndshavaren en skriftlig varning, om det med tanke på trafikföretagarutbildningens syfte och målsättning

skulle vara oskäligt att tillståndet återkallas eller om tillståndshavaren redan har avhjälpit bristerna. Tillståndet kan återkallas av tre orsaker. Det är för det första möjligt att återkalla tillståndet om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillstånd för trafikföretagarutbildning, för det andra om tillståndshavaren väsentligt och upprepat bryter mot villkoren i tillståndet, eller för det tredje om det vid utbildningen upprepat förekommer väsentliga brister. Det kan bli aktuellt att återkalla ett tillstånd t.ex. i en sådan situation där man upprepade gånger underlåter att hålla en kurs vid en angiven tidpunkt.

För klarhetens skull bestäms också att Fordonsförvaltningscentralen skall återkalla ett tillstånd då tillståndshavaren begär det.

7 §. Övervakning av trafikföretagarutbildningen. Enligt 1 mom. övervakar Fordonsförvaltningscentralen ordnandet av trafikföretagarutbildning. Enligt 2 mom. har Fordonsförvaltningscentralen av skäl som hör samman med övervakningen rätt att inspektera platser där det med stöd av ett tillstånd ges trafikföretagarutbildning, dock inte platser som omfattas av hemfrid.

8 §. Ändringssökande. Enligt denna paragraf får ändring i Fordonsförvaltningscentralens beslut med stöd av denna lag sökas genom besvär, med iakttagande av vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Fordonsförvaltningscentralen kan i sitt beslut bestämma att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten tills besvären har avgjorts.

9 §. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft sommaren 2006. För att man skall kunna förbereda sig på ändringen tillämpas lagen först från och med den 1 januari 2007 på trafikföretagarutbildning för persontrafik.

10 §. Övergångsbestämmelser. De godkännanden för viss tid som kommunikationsministeriet utfärdat före denna lags ikraftträdande förblir gällande den tid som anges i godkännandet. En läroinrättning som fått ett godkännande för viss tid är skyldig att ansöka om ett sådant tillstånd som avses i denna lag senast ett år efter att lagen trätt i kraft.

Om det med stöd av ett godkännande som gäller tills vidare vid samma läroinrättning ordnas trafikföretagarutbildning för både per-

sontrafik och godstrafik, skall tillståndet sökas senast ett år efter den tidpunkt som anges i 10 § 1 mom.

1.3. Lag om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg

1 §. Definitioner. Det föreslås att paragrafen skall kompletteras med en definition av direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Definitionen är densamma som den som ingår i 2 § 12 punkten i lagen om kommersiell godstransport på väg.

9 §. Förutsättningar för beviljande av kollektivtrafiktillstånd. Enligt 1 mom. i den gällande lagen skall kollektivtrafiktillstånd beviljas en sökande som rör över sig själv och sin egendom, är solvent, har gott anseende, är yrkesskicklig och även i övrigt som person lämpad att bedriva persontrafik. Det föreslås att bestämmelsen skall moderniseras så att uttrycket "rör över sig själv och sin egendom" ersätts med ett krav på rättshandlingsförmåga. Dessutom skall kravet på övrig lämplighet samt kravet på att den person som svarar för trafiken förmår fullgöra sina förpliktelser på behörigt sätt strykas eftersom de står i strid med direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

Det krav som hör samman med sökandens lämplighet bör även bedömas med avseende på grundlagen. Av lagens ordalydelse kan man inte direkt sluta sig till hurdan lämplighet det är fråga om. Begreppet lämplighet har utretts i kommunikationsministeriets tolkningsanvisningar. Enligt dem avses med lämplighet egenskaper som är förknippade med ålder, hälsotillstånd och livsstil. När det gäller en inskränkning av de grundläggande fri- och rättigheter som tryggats i grundlagen, i detta fall näringsfriheten som tryggas i 18 §, krävs det att inskränkningen skall vara exakt och noggrant avgränsad. Lämpligheten bör således beskrivas noggrannare än för närvarande. I samband med detta blir man, med beaktande av den ovan nämnda tolkningen, tvungen att bedöma frågan även med avseende på jämlikhetsprincipen. Enligt 6 § i grundlagen får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av bl.a. ålder, hälsotillstånd, handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Med av-

seende på lagens syfte är det tillräckligt att sökanden uppfyller kraven på yrkesskicklighet, solvens och gott anseende, i synnerhet som det finns särskild lagstiftning som gäller förare. Kravet på lämplighet kan således slopas. Slopandet av kravet kan också motiveras med andra orsaker än de som beror på gemenskapslagstiftningen.

Paragrafens 2 mom. har utökats med en bestämmelse om hur en sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sin solvens med intyg eller handlingar som skaffats i hemlandet. För närvarande har frågan reglerats genom förordning av kommunikationsministeriet.

I 3 mom. har ordalydelsen setts över utan att momentets innehåll har ändrats.

I det nya 4 mom. bestäms hur en sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sitt goda anseende. Ändringen hör samman med den helhet som också omfattar den föreslagna ändringen av 2 mom.

I 5 mom. bestäms om det prov som hör samman med en företagarkurs i busstrafik. Intyget över provet utfärdas inte längre av den läroinrättning som ordnar utbildning utan av Fordonsförvaltningscentralen. Kommunikationsministeriet utfärdar inte längre godkännanden för läroinrättningar, utan läroinrättningarna skall skaffa ett sådant tillstånd som avses i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik.

Samtidigt ändras innebörden i kravet på yrkesskicklighet, så att det inte längre krävs praktisk erfarenhet av sökanden eller av den person som svarar för trafiken. Ändringen behövs eftersom kravet på praktisk erfarenhet inte längre överensstämmer med gemenskapslagstiftningen. Enligt artikel 3 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter förutsätter kravet på yrkesmässig kompetens att en person skall ha sådant kunskande som anges i direktivet, vilket visas genom ett obligatoriskt skriftligt prov. Enligt direktivets ingress begränsar direktivet inte medlemsstaternas rätt att för sökandena anordna obligatoriska förberedande kurser för de prov som gäller yrkesmässig kompetens. Sökandena kan inte åläggas andra krav på yrkesskicklighet än de som anges i direktivet.

Paragrafens 6 mom. ändras så att kravet på ett godkänt slutförhör för kursen ersätts med en hänvisning till ett sådant intyg som avses i 5 mom. Innehållet i paragrafen motsvarar 8 § i den föreslagna lagen om kommersiell godstransport på väg.

9 b §. Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd och sjuktransporttillstånd. Paragrafen utökas med ett nytt 2 mom. som gäller den person som svarar för trafiken, eftersom kravet har strukits ur 9 § 1 mom. När det gäller den person som svarar för trafiken för en innehavare av taxitillstånd kan det fortfarande uppställas behövliga krav på solvens. I 3 och 4 mom. görs ändringar som föranleds av den föreslagna lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik. Bestämmelserna om det intyg som utfärdas över provet ingår för närvarande i 4 § 3 mom. i förordningen om tillståndspliktig persontrafik på väg (666/1994, persontrafikförordningen). Kravet på praktisk erfarenhet ändras inte.

9 c §. Trafikföretagarkurser och intyg över ett godkänt prov. Den nya paragrafen innehåller bestämmelser om de trafikföretagarkurser och intyg över ett godkänt prov som utgör villkor för beviljande av kollektivtrafikstillstånd och taxitillstånd.

I 1 mom. finns en grundläggande bestämmelse om företagarkurser och intyg. Kursen är fortfarande obligatorisk, fransett det undantag som föreskrivs i 9 § 6 mom.

I 2 mom. bestäms om intyget. Bestämmelserna om intygets form och innehåll finns för närvarande på samma sätt i 3 § 3 mom. i persontrafikförordningen.

9 d §. Behöriga myndigheter och organ enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Den nya paragrafen innehåller bestämmelser om de myndigheter som utfärdar intyg eller andra handlingar till personer som befinner sig i Finland och som ämnar bedriva persontrafik på väg i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. För närvarande har frågan reglerats genom förordning av kommunikationsministeriet.

25 §. Ändringssökande. I paragrafen bestäms om rättsskyddet för dem som deltar i provet. Den som blivit underkänd har rätt att yrka på rättelse hos Fordonsförvaltningscentralen och därefter söka ändring i enlighet

med vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

1.4. Lag om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen

Bestämmelsen i 2 § 1 mom. som gäller Fordonsförvaltningscentralens uppgifter kompletteras med en ny 17 punkt, enligt vilken Fordonsförvaltningscentralen svarar för ordnandet av ett sådant prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet och för utfärdandet av intyg samt för beviljandet av utbildningstillstånd för läroinrättningar och för tillsynen över utbildningen.

1.5. Lag om ändring av lagen om fordons- trafikregistret

1 §. *Fordonstrafikregistret och dess syfte.* Eftersom Fordonsförvaltningscentralen svarar för ordnandet av ett sådant prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet och för utfärdandet av intyg, skall uppgifterna om proven och intygen registreras i fordonstrafikregistret. Därför kompletteras de uppgifter som enligt 2 mom. skall registreras i fordonstrafikregistret med uppgifter om sådana prov och intyg som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet.

3 §. *De registrerade.* Paragrafens 2 mom. utökas med en ny 7 punkt, enligt vilken man i fordonstrafikregistret får föra in uppgifter om fysiska personer som har anmält sig till ett prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet eller har ett sådant intyg som krävs för beviljande av tillstånd för verksamheten.

5 §. *Andra uppgifter som registreras om fysiska personer.* Paragrafens 1 mom. utökas med en ny 11 punkt, enligt vilken man i registret får registrera sådana uppgifter om prov för tillståndspliktig transportverksamhet och om intyg som utfärdas för tillståndet, vilka är behövliga för registrets syfte. Enligt 2 mom. utfärdas vid behov närmare bestämmelser om uppgifterna genom förordning av statsrådet.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

Propositionen innefattar bemyndiganden enligt vilka det är möjligt att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de disponibla medlens belopp och om innehållet i en trafikföretagarkurs.

3. Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg föreslås träda i kraft vid ingången av år 2007 och de övriga lagarna sommaren 2006, dock så att 25 § 2 punkten i lagen om kommersiell godstransport på väg träder i kraft i juli 2007.

4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vissa av de föreslagna ändringarna är av betydelse med avseende på de grundläggande fri- och rättigheter som garanterats i grundlagen. Förslagen bör granskas i synnerhet med avseende på näringsfriheten som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen.

Enligt 18 § i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har i sin tidigare utlåtandepraxis behandlat förhållandet mellan tillståndsplikt och näringsfrihet bl.a. i sina utlåtanden GrUU 47/1996 rd, GrUU 4/2000 rd och GrUU 19/1999 rd. Utskottet har ansett att huvudregeln är att näringsfrihet råder, men att det i undantagsfall är möjligt att näringsverksamheten är tillståndspliktig. Tillståndsplikten skall dock alltid regleras i lag på ett sådant sätt som uppfyller kravet på att inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna skall vara exakta och noggrant avgränsade.

I propositionen föreslås att kommersiell godstransport och bedrivande av persontrafik fortsättningsvis skall vara tillståndspliktig verksamhet, samt att ordnandet av trafikföretagarutbildning för vägtrafik skall kräva tillstånd. På detta sätt kan man säkerställa att kommersiella godstransporter och tjänster som hör samman med persontrafiken sköts

med iakttagande av yrkeskunskap och trafik-säkerhet.

Med hjälp av tillståndssystemen kan man övervaka att de krav som uppställts i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter är uppfyllda.

Tillståndsprövningen är rättslig prövning. Både tillstånd som berättigar till bedrivande av trafik och tillstånd för trafikföretagarutbildning skall beviljas om sökanden uppfyller de krav som föreskrivs i lagen.

I 21 § i lagförslaget som gäller kommersiella godstransporter på väg föreslås bestämmelser om temporärt återkallande av ett trafiktillstånd. Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att återkallande av ett tillstånd är en myndighetsåtgärd som ingriper i den enskildes rättsliga ställning och som har mycket

mer radikala effekter än avslag på en tillståndsansökan. Därför har utskottet ansett det nödvändigt för att bestämmelsen skall vara rätt proportionerad att möjligheten att återkalla tillstånd binds vid allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och vid att eventuella anmärkningar och varningar till tillståndsinnehavaren inte har lett till att uppenbara brister i verksamheten har korrigerats. Dessa krav har beaktats i propositionen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om kommersiell godstransport på väg**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på kommersiell godstransport på väg och på internationell godstrafik som kräver transporttillstånd.

Denna lag tillämpas inte, med undantag för bestämmelserna om transporttillstånd och förartillstånd, på sådana arbetsplatser eller fabriks-, hamn-, lager- eller tävlingsområden eller andra motsvarande områden eller vägar som har avskilts från allmän trafik och där det är tillåtet att röra sig endast i ett visst syfte eller med ägarens tillstånd, förutsatt att begränsningen har utmärkts synligt med vägmärken eller bommar eller på något annat tydligt iakttagbart sätt.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på transport av eget gods.

Som vägtransport betraktas inte korsande av en väg.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *gemenskapstillstånd* ett tillstånd som avses i rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier, nedan *förordningen om gemenskapstillstånd*,

2) *förartillstånd* ett förartillstånd som hör samman med gemenskapstillståndet,

3) *kopia av gemenskapstillstånd* en av tillståndsmyndigheten utfärdad och styrkt kopia av ett gemenskapstillstånd,

4) *inrikes trafiktillstånd* ett tillstånd för kommersiell godstransport som sker någon annanstans i Finland än i landskapet Åland,

5) *tillstånd för trafiktraktor* ett tillstånd för kommersiell godstransport med trafiktraktor som sker någon annanstans i Finland än i landskapet Åland,

6) *transporttillstånd* ett tillstånd med stöd av vilket en i utlandet registrerad lastbil eller tung släpvagn får användas i Finland eller en i Finland registrerad lastbil eller tung släpvagn utomlands,

7) *bilateralt tillstånd* ett transporttillstånd för trafik mellan Finland och någon annan stat,

8) *tillstånd som utfärdats i tredje land* ett transporttillstånd för trafik mellan två länder, av vilka ingetdera är fordonets registreringsstat,

9) *CEMT-tillstånd* ett sådant transporttillstånd för trafik mellan lastningsplatser för gods i två olika medlemsstater som avses inom Europeiska transportministerkonferensen,

10) *transittillstånd* det miljöpoängssystem som under övergångsperioden tillämpas på tunga lastbilar som reser genom Österrike eller något annat tillstånd som berättigar den som bedriver trafik att passera genom en annan stat,

11) *fordon bil* och trafiktraktor,

12) *direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter* rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt

erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter,

13) *väg* en väg eller gata som är avsedd för allmän trafik eller som allmänt används för trafik.

2 kap.

Myndigheter

3 §

Tillståndsmyndigheter

Gemenskapstillstånd, förartillstånd, inrikes trafiktillstånd och tillstånd för trafiktraktor beviljas av länsstyrelsen.

Förartillstånd enligt 2 § 6 och 9 punkten beviljas av tullen och förartillstånd enligt 2 § 7, 8 och 10 punkten av Fordonsförvaltningscentralen. Tillstånd enligt 22 § beviljas av kommunikationsministeriet.

4 §

Behörig myndighet enligt rådets förordning

I Finland är kommunikationsministeriet den behöriga myndighet som avses i rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade.

3 kap.

Tillståndssystemet

5 §

Behovet av tillstånd

Fordonstransport av gods på väg mot ersättning kräver tillstånd. Tillstånd behövs dock inte för transporter som avses i 7 §.

Om gods transporteras mot ersättning med ett hyrt fordon vars förare är fordonets uthyrare eller en person i uthyrarens tjänst eller en person som uthyraren anvisat eller för-

medlat eller på något annat motsvarande sätt ordnat för uppdraget, anses uthyraren vara trafikidkare i stället för hyrestagaren.

6 §

Tillstånd för bedrivande av trafik

Ett gemenskapstillstånd som beviljats i Finland berättigar förutom till bedrivande av trafik mellan stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz även till annan utrikestrafik samt inrikestrafik, med undantag av landskapet Åland.

Ett inrikes trafiktillstånd berättigar till bedrivande av trafik i hela landet, med undantag för landskapet Åland, och till sådan utrikestrafik som avses i 3 och 4 mom.

Ett inrikes trafiktillstånd berättigar till bedrivande av sådana transporter som avses i bilagan till rådets första direktiv av den 23 juli 1962 om fastställande av vissa gemensamma regler för internationella transporter och som bedrivs mellan Finland och andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om transporterna enligt den finska lagstiftningen kräver trafiktillstånd.

Ett inrikes trafiktillstånd berättigar mellan Finland och stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till

1) att transportera mark- och stensubstanser samt oförädlad trävirke,

2) att utföra flyttnings- och utställningstransporter,

3) att transportera skadade eller trasiga motorfordon, och

4) att till mottagaren föra en sådan maskin, anordning eller reservdel som denne bråskande behöver i stället för en trasig för att upprätthålla verksamheten vid en rörelse, inrättning eller ett företag och att som returlast ta med sig den trasiga maskinen, anordningen eller reservdelen.

I de fall som avses i 4 mom. 1 och 2 punkten får även annat gods transporteras som returlast.

Tillstånd för trafiktraktor berättigar till att bedriva trafik i hela landet, med undantag av landskapet Åland.

Landskapet Åland fattar beslut om trafik som bedrivs i landskapet Åland. Trafiktill-

stånd som beviljats av Ålands landskapsstyrelse berättigar till att transportera gods mellan Åland och det övriga Finland.

7 §

Kommersiell trafik som är befriad från tillståndsplikt

Tillstånd behövs inte för

1) transport av gods med ett fordon eller en fordonskombination vars största tillåtna totalmassa är högst 2 400 kilo,

2) transport av gods i samband med förarbildning i en yrkesläroanstalt, om utbildningen sker under övervakning av utbildningsstyrelsen,

3) sådan transport av gods i samband med näringsverksamhet som normalt ingår som ett led i bedrivandet av näringsverksamheten och som sker med ett fordon som innehas av näringsidkaren,

4) transport av gods som sker i samband med entreprenader eller andra avtalade arbetsprojekt, då transporten sker med ett fordon som innehas av entreprenören eller någon annan prestationsskyldig, om transportkostnaderna för vägransporten utgör högst 30 procent av entreprenaden eller arbetsprojektet,

5) transport inom en enda kommuns område som hör samman med jord- och skogsbruk eller djur- eller fiskerihushållning och som utförs med en trafiktraktor som innehas av en näringsidkare inom dessa branscher,

6) transport inom en enda kommuns område som hör samman med hemvårdstjänster och som utförs med ett fordon som innehas av en näringsidkare inom denna bransch,

7) spridning av marksubstanser, vatten, salt eller något annat motsvarande ämne på vägar eller gator i samband med väg- och gatuhållning,

8) intern transport som utförs av en koncern eller en därmed jämförbar sammanslutning, en kommun, en samkommun eller ett samfund som ingår i en kommunkoncern med fordon som innehas av den som ordnar transporten,

9) transport i anslutning till sådan social- och hälsovårdsservice samt undervisningstjänster som en kommun, en samkommun el-

ler ett samfund som ingår i en kommunkoncern ordnar med fordon som innehas av den som ordnar transporten,

10) i lagen om posttjänster (313/2001) avsedd posttransport med ett fordon som besitts av innehavaren av koncession för postverksamhet,

11) liktransport,

12) transport för vilken arbetsgivaren betalar en löntagare ersättning till ett skattefritt belopp som godkänts av skatteförvaltningen, där godset hör samman med arbetsuppgifterna och transporten sker med ett fordon som innehas av löntagaren.

Andelen av kostnaderna för de transporter som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten får utgöra högst 30 procent av hela näringsverksamhetens direkta kostnader under räkenskapsperioden och den beräknas så att de direkta kostnader som transportverksamheten föranlett jämförs med de direkta kostnaderna för hela den näringsverksamhet som bedrivs under räkenskapsperioden.

Transportens andel innefattar förarens arbetsinsats vid lastning och lossning av godset, även då det sker på något annat område än en väg, till den del det sker för att möjliggöra transporten.

4 kap.

Förutsättningar för beviljande av tillstånd för bedrivande av trafik

8 §

Förutsättningar för tillstånd

Tillstånd för bedrivande av trafik skall beviljas en sökande som

1) har gott anseende,

2) har ett av Fordonsförvaltningscentralen utfärdat intyg över yrkesskicklighet,

3) har rättshandlingsförmåga och

4) är solvent.

Tillstånd skall beviljas en juridisk person som uppfyller kravet i 4 punkten, om den juridiska personens trafikansvarige uppfyller kraven i 1—3 punkten.

Att kravet på gott anseende, yrkesskicklighet eller solvens uppfylls kan också visas med ett sådant intyg enligt direktivet om rätt

att yrkesmässigt bedriva transporter, som utfärdats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

9 §

Gott anseende

Sökanden eller den trafikansvarige uppfyller inte kravet på gott anseende enligt 8 § 1 mom. 1 punkten, om han eller hon

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff, eller

2) under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelser om anställnings- eller löneförhållanden, bokföring, trafikidkande, iakttagande av kör- och vilotider, trafik eller fordonssäkerhet, miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesansvar

och gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva tillståndspliktig godstrafik.

10 §

Trafikföretagarkurs

Syftet med en trafikföretagarkurs är att ge den som ämnar bli trafikföretagare tillräcklig yrkesmässig kompetens för kommersiell godstransport på väg.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas bestämmelser om kursinnehållet och kursens längd.

11 §

Prov

Fordonsförvaltningscentralen svarar för ordnandet av ett prov som till sitt innehåll och sin struktur överensstämmer med direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Genom provet säkerställs att den som deltar uppfyller de krav på yrkesskicklighet som ställts i direktivet. Fordonsförvaltningscentralen kan vid utarbetandet av provuppgifterna och arrangerandet av provet bistås av utomstående sakkunniga.

Fordonsförvaltningscentralen godkänner att en person som inte har fullföljt en trafikföretagarkurs deltar i provet om han eller hon

1) i minst två år i huvudsyssla har arbetat i ansvarsfulla uppgifter inom transportbranschen, vilka hänför sig till ett företags administration, ekonomi eller operativa verksamhet, och det är uppenbart att personen har sådan kunskap och skicklighet som motsvarar trafikföretagarkursen, eller

2) har avlagt en examen enligt den examensstruktur som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) inom handel, administration, teknik eller transport på minst yrkeshögskolenivå eller en specialyrkesexamen som lämpar sig för branschen och under minst ett år har arbetat i sådana uppgifter som avses i 1 punkten.

Om personen i fråga har fullföljt en trafikföretagarkurs för inrikestrafik i enlighet med de tidigare bestämmelserna eller har ett gällande inrikes trafiktillstånd kan provet ersättas med ett prov som omfattar utrikestrafikdelen. Den som genomgått en kurs för trafiktraktorföretagare eller som har ett tillstånd för trafiktraktor skall dessutom avlägga ett prov som omfattar de ämnesområden i trafikföretagarprovet som inte ingår i kursen för trafiktraktorföretagare.

12 §

Intyg

Fordonsförvaltningscentralen utfärdar ett sådant intyg som avses i artikel 10.3 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter till en person som har blivit godkänd i det prov som ordnas av Fordonsförvaltningscentralen eller som har ett sådant examensintyg inom logistikbranschen från en teknisk yrkeshögskola som omfattar de ämnesområden som förutsätts i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

När gemenskapstillstånd ansöks för bedrivande av godstrafik på landsväg i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland utfärdar polisen på hemorten ett sådant intyg över gott anseende som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. Ett

sådant intyg över solvens som avses i artikel 9 i direktivet utfärdas av ett kreditinstitut eller av en revisor eller revisionssammanslutning som Centralhandelskammaren eller en handelskammare har godkänt och ett sådant intyg över yrkesskicklighet som avses i artikel 10 i direktivet utfärdas av länsstyrelsen, om personen i fråga första gången har fått rätt att bedriva godstrafik före den 2 oktober 1999 och i annat fall av Fordonsförvaltningscentralen.

13 §

Solvens

En sökande eller innehavare av trafiktillstånd skall anses vara solvent om han eller hon på ett behörigt sätt förmår uppfylla sina förpliktelser och visar att han eller hon har tillräckliga ekonomiska resurser att inleda trafik och att sköta den på ett ändamålsenligt sätt.

Som medel betraktas sökandens eller innehavarens

- 1) finansieringstillgångar, inberäknat möjligheter till överdrag och innestående krediter som beviljats av kreditinstitut,
- 2) omsättningstillgångar,
- 3) anläggningstillgångar som kan utnyttjas som säkerhet och andra långfristiga placeringar.

Om den som ansöker om eller innehar ett trafiktillstånd är en fysisk person eller ett öppet bolag eller ett kommanditbolag, kan även den fysiska personens, bolagsmännens eller de ansvariga bolagsmännens personliga egendom som kan utnyttjas som säkerhet betraktas som medel.

Vid inledande av trafik eller utökande av antalet fordon fås beloppet av de disponibla medlen genom att de medel som uträknats enligt 2 mom. minskas med de kostnader för anskaffning av fordon, lokaler, maskiner och anordningar som föranleds av att trafik inleds eller antalet fordon utökas.

Som medel betraktas den del som är betald av ett fordon som köpts på avbetalning.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas bestämmelser om hur stora disponibla medel sökanden skall ha i förhåll-

ande till vart och ett av sökandens fordon.

14 §

Påvisande av ekonomiska resurser

Att de ekonomiska resurserna är tillräckliga visas genom att tillståndsmyndigheten tillställs

1) en säkerhet, som kan vara en borgensförbindelse som ställts av ett kreditinstitut eller en bankdeposition, eller

2) ett intyg utfärdat av en revisor eller revisionssammanslutning som Centralhandelskammaren eller en handelskammare har godkänt eller av en revisor eller revisionssammanslutning inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Den handling som avses i 1 mom. skall ges in till tillståndsmyndigheten vid ansökan om och förnyande av tillstånd. Om tillståndshavaren har fler än ett tillstånd och deras giltighetstid löper ut vid olika tidpunkter, skall handlingen sändas in med högst fem års mellanrum.

5 kap.

Trafikansvarig

15 §

Trafikansvarig

Juridiska personer skall alltid ha en av länsstyrelsen godkänd trafikansvarig som uppfyller kraven och som faktiskt och varaktigt sköter denna uppgift samt svarar för att trafiken sköts i enlighet med bestämmelserna och tillståndsvillkoren samt företräder företaget i kontakter till de myndigheter som beviljar trafiktillstånd och övervakar trafiken.

En fysisk person som har ett gemenskapstillstånd, inrikes trafiktillstånd eller tillstånd för trafiktraktor kan godkännas som trafikansvarig för en juridisk person endast om han eller hon på basis av delägarskap eller aktieinnehav har bestämmanderätt eller är likställd med de andra delägarna i bolaget eller sammanslutningen.

I en koncern eller en därmed jämförbar sammanslutning kan en och samma person godkännas som trafikansvarig för två eller flera juridiska personer.

16 §

Byte av trafikansvarig

Om den trafikansvarige måste bytas ut på grund av dödsfall, plötslig allvarlig sjukdom, olycksfall eller av någon annan därmed jämförbar oförutsebar orsak, skall ansökan om godkännande av en annan person utan dröjsmål tillställas tillståndsmyndigheten. Om en person som uppfyller de föreskrivna kraven i fråga om yrkesskicklighet inte genast kan föreslås för detta uppdrag, skall de utredningar som visar att kraven uppfylls ges in så snart som möjligt, dock senast ett år efter den händelse som lett till byte av person.

6 kap.

Tillståndsförfarandet

17 §

Tillståndsansökan

Ansökan om tillstånd skall göras skriftligen hos länsstyrelsen på sökandens hemort. Ansökan skall innefatta de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

Om sökanden inte har någon hemort i Finland, skall tillståndet sökas hos länsstyrelsen i Södra Finlands län och den trafikansvarige skall sända sina kontaktuppgifter till länsstyrelsen i Södra Finlands län.

18 §

Beviljande av tillstånd

Gemenskapstillstånd och tillstånd för trafiktraktor beviljas för fem år i sänder. Vid beviljandet av gemenskapstillstånd iaktas vad som bestäms i förordningen om gemenskapstillstånd.

Nya sökande beviljas inte inrikes trafikstillstånd. Ett inrikes trafikstillstånd hör samman med ett bestämt fordon.

Tillståndet får inte överlåtas för att användas av någon annan.

19 §

Ändring och förnyande av tillstånd

Ansökan om ändring eller förnyande av tillstånd skall göras i den ordning som föreskrivs för ansökan om tillstånd.

Om ansökan om förnyat tillstånd har gjorts senast en månad före tillståndets sista giltighetsdag, får trafiken fortgå med stöd av det gamla tillståndet tills ärendet har avgjorts.

Som förnyande av inrikes trafikstillstånd anses också en sådan ändring av tillstånd för bedrivande av trafik som görs med anledning av ändring av bolagsform.

20 §

Återkallande av tillstånd

Tillståndsmyndigheten kan återkalla ett tillstånd helt eller för viss tid om tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven för innehållande av tillstånd.

Om tillståndshavaren eller den trafikansvarige har gjort sig skyldig till en sådan gärning som avses i 9 §, men fortfarande skall anses uppfylla kravet på gott anseende, kan återkallandet till sin omfattning gälla endast ett eller flera tillstånd som gäller ett bestämt fordon.

Angående återkallande av gemenskapstillstånd gäller dessutom vad som bestäms i artikel 8 i förordningen om gemenskapstillstånd. Vad som där bestäms om återkallande av gemenskapstillstånd tillämpas också på återkallande av inrikes trafikstillstånd.

I fråga om kravet på solvens eller yrkesskicklighet skall tillståndsmyndigheten innan tillståndet återkallas ge tillståndshavaren tillfälle att korrigera bristen inom en frist som tillståndsmyndigheten fastställer. Fristen får inte vara kortare än tre månader.

I fråga om kravet på gott anseende skall tillståndsmyndigheten innan tillståndet återkallas ge tillståndshavaren en skriftlig var-

ning om tillståndshavarens överträdelser eller brott bedömda som helhet är ringa.

21 §

Temporärt återkallande av tillstånd för ett bestämt fordon eller kopia av gemenskapstillstånd

Om tillståndshavaren eller en person i tillståndshavarens tjänst eller en förare som tillståndshavaren i övrigt anlitar har dömts för upprepade och allvarliga förseelser mot bestämmelser som gäller trafik- eller fordons-säkerhet, kan länsstyrelsen för viss tid, högst tre månader, återkalla ett tillstånd för ett bestämt fordon eller en kopia av gemenskapstillstånd som avses i denna lag. Antalet tillstånd eller kopior av gemenskapstillstånd som återkallas bestäms utifrån det totala antalet tillstånd och kopior av gemenskapstillstånd som tillståndshavaren har samt utifrån antalet förseelser och hur allvarliga de är. Om återkallande av tillstånd eller kopia av gemenskapstillstånd är oskäligt kan länsstyrelsen ge tillståndshavaren enbart en varning.

7 kap.

Internationella transporter

22 §

Internationella transporter

En lastbil och tung släpvagn som registrerats i utlandet eller som registrerats i Finland men uthyrt till utlandet skall ha ett transporttillstånd som beviljas av kommunikationsministeriet, om inte något annat följer av internationella överenskommelser eller Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

Kommunikationsministeriet kan på grundval av reciprocitet i enlighet med en internationell förpliktelse och överenskommelse som är bindande för Finland avtala om mindre avvikelser från tillståndsarrangemangen.

Kommunikationsministeriet kan i enskilda fall av vägande skäl befria sådana fordon eller transporter som det inte avtalats om i internationella överenskommelser från kravet på transporttillstånd.

23 §

Förutsättningar för beviljande av transporttillstånd för utrikestransporter

Tillståndsmyndigheten beviljar transporttillstånd för utrikestransporter på ansökan. Ansökan skall innefatta de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

Tillståndsmyndigheten skall bevilja transporttillstånd, om tillstånd enligt en internationell förpliktelse som är bindande för Finland kan anvisas den transport ansökan gäller. Tillståndsmyndigheten kan bestämma en ansökningstid för tillståndet. Om endast en del av sökandena kan beviljas tillstånd på grund av det ringa antalet tillstånd, skall tillstånd beviljas de sökande som sköter transporten så att den transporträtt som hänför sig till det tillstånd ansökan gäller utnyttjas på det effektivaste sättet.

24 §

Återlämnande av transporttillstånd

Tillståndshavaren är skyldig att utan dröjsmål till tillståndsmyndigheten återlämna ett tillstånd som inte kommer att användas eller som inte använts. Tillståndsmyndigheten kan kräva att transporttillståndet återlämnas om tillståndshavaren inte använder transporttillståndet och inte heller börjar använda tillståndet inom en skälig tid som bestäms av tillståndsmyndigheten.

Tillståndsmyndigheten har rätt att få handräckning av polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet för övervakningen av att bestämmelsen i 1 mom. iakttas och för verkställigheten av bestämmelsen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Fordon som används i trafik

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till att bedriva trafik svarar för att de fordon

som används i den tillståndspliktiga trafiken och som registrerats i Finland

1) innehas uteslutande av tillståndshavaren, vilket antecknats i fordonsregistret, eller

2) används av tillståndshavaren på grundval av ett skriftligt hyresavtal, varvid hyresavtalet i original eller en bestyrkt kopia av det skall medföras i fordonet; om fordonets hyrestagare inte är dess förare, skall skriftlig utredning om att föraren är anställd hos hyrestagaren medföras i fordonet.

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till att bedriva trafik svarar för att det fordon som används i tillståndspliktig trafik har namnet och kontaktuppgifterna för innehavaren av gemenskapstillstånd, inrikes trafikstillstånd eller tillstånd för trafiktraktor tydligt antecknat på en synlig plats.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. gäller inte ett ersättande fordon som används på grund av att det fordon som vanligen används för transporterna under en kort tid är ur funktion.

26 §

Dödsboms och konkursboms rätt att fortsätta trafiken

Avlider en tillståndshavare, får dödsboet under högst 18 månader fortsätta trafiken, förutsatt att dödsboet inom tre månader från dödsdagen för godkännande hos tillståndsmyndigheten anmäler en person som ansvarar för tillståndshavarens förpliktelser och som uppfyller villkoren enligt 8 § 1 mom. 1 och 3 punkten.

Om en tillståndshavare försätts i konkurs får konkursboet fortsätta trafiken i högst tre månader från konkursens början. Under denna tid svarar de som förvaltar konkursboet för tillståndshavarens förpliktelser.

27 §

Lämnande av uppgifter

En trafikidkare skall på begäran lämna länsstyrelsen de uppgifter om trafiken och ekonomin som gäller ett tillstånd.

En trafikidkare skall på begäran lämna tull- och Fordonsförvaltningscentralen de uppgifter om trafiken och ekonomin som gäller ett transporttillstånd.

28 §

Polisens underrättelseskyldighet

Polisen på tillståndshavarens hemort skall utan dröjsmål underrätta tillståndsmyndigheten om sådana omständigheter i dess vetenskap som kan leda till att tillståndet återkallas eller en varning ges enligt 20 eller 21 §.

29 §

Skyldighet att visa upp dokument

Då trafik bedrivs skall vid behov ett giltigt inrikes trafikstillstånd, tillstånd för trafiktraktor eller transporttillstånd i original eller en kopia av ett gemenskapstillstånd samt ett förartillstånd eller ett hyresavtal, en bestyrkt kopia av det eller en utredning enligt 25 § 1 mom. 2 punkten medföras i fordonet.

Dokument som avses i 1 mom. skall på anmodan visas upp för en polis-, tull- eller gränsbevakningsman.

30 §

Avbrytande av en transport

En polis-, tull- eller gränsbevakningsman skall avbryta en transport om den som utför transporten inte genast kan visa upp ett sådant dokument som avses i 29 §, om det inte föreligger särskilda skäl att tillåta att transporten fortsätter.

Om en transport avbryts har en polis-, tull- eller gränsbevakningsman rätt att vid behov ta hand om fordonets registerutdrag och registreringsskyltar. Dessa skall återlämnas när det inte längre föreligger någon grund för avbrytande av transporten.

31 §

Ändringssökande

I Fordonsförvaltningscentralens beslut om

tillåtelse att delta i provet som avses i 11 § och i underkända provprestationer kan ändring inte sökas genom besvär. Rättelse i beslut som gäller tillåtelse att delta i provet och rättelse i provprestationer får sökas hos Fordonsförvaltningscentralen. Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen inom 30 dagar från den dag då personen i fråga fick kännedom om avslaget. I 2 mom. bestäms om sökande av ändring i Fordonsförvaltningscentralens beslut angående rättelseyrkandet.

Om inte annat bestäms någon annanstans i lag, får ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

32 §

Straffbestämmelser

Den som bedriver sådan trafik som avses i denna lag utan behörigt tillstånd, skall för *olovligt bedrivande av godstrafik* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som överlämnar ett tillstånd för att användas av någon annan, underlåter att göra den anteckning som avses i 25 § 2 mom., åsidosätter den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 27 § eller underlåter att iakttä vad som bestäms i 29 §, skall för *brott mot bestämmelserna i lagen om kommersiell godstransport på väg* dömas till böter.

33 §

Personregisteruppgifter

Tillståndsmyndigheten har rätt att få uppgifter ur straffregistret, bötesregistret, fordonstrafikregistret, skatterregistret och utskönningsregistret för behandling av ärenden som gäller beviljande och återkallande av gemenskapstillstånd, inrikes trafikstillstånd och till-

stånd för trafiktraktor.

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 25 § 2 mom. träder dock i kraft den 1 juli 2007.

Genom denna lag upphävs lagen av den 15 februari 1991 om tillståndspliktig godstrafik på väg (342/1991) jämte ändringar samt 5 § i förordningen av den 15 februari 1991 om tillståndspliktig godstrafik på väg (346/1991), sådan den lyder i förordningen av den 1 september 1995 om ändring av förordningen om tillståndspliktig godstrafik på väg (1110/1995).

35 §

Övergångsbestämmelser

De trafikstillstånd och tillstånd för trafikföretagarutbildning som beviljats före denna lags ikraftträdande förblir gällande under den tid som anges i tillståndet.

De ansökningar om trafikstillstånd samt anmälningar om byte av den trafikansvarige, vilka har lämnats in före denna lags ikraftträdande men inte avgjorts när denna lag träder i kraft, avgörs i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

En tillståndshavare som vid denna lags ikraftträdande har trafikstillstånd för lastbil eller paketbil och den som vid lagens ikraftträdande är trafikansvarig i ett företag som bedriver yrkesmässig trafik med lastbil eller paketbil anses uppfylla det krav på yrkesskicklighet som föreskrivs i denna lag.

Intyg som utfärdats före denna lags ikraftträdande över trafikföretagarkurser och skriftliga slutprov samt över praktisk erfarenhet förblir gällande som sådana. De läroinrättningar som utfärdat intygen skall lämna uppgifter om intygen till Fordonsförvaltningscentralen inom ett år från lagens ikraftträdande.

2.

Lag

om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

I denna lag bestäms om ordnande och övervakning av trafikföretagarutbildning som hör samman med godstransport på väg och persontrafik som bedrivs med buss eller personbil.

Lagens syfte är att garantera att de som ämnar bli trafikföretagare ges adekvat och högklässig utbildning.

2 §

Tillståndspliktig verksamhet

För ordnande av trafikföretagarutbildning krävs tillstånd av Fordonsförvaltningscentralen.

Kompletterande villkor som hör samman med det praktiska anordnandet av utbildningen kan fogas till tillståndet. Villkoren skall relateras till verksamhetens karaktär och omfattning och de skall överensstämma med de syften som anges i 1 §.

3 §

Förutsättningar för tillstånd

Tillstånd för trafikföretagarutbildning skall beviljas om sökanden

1) har tillräckligt kunnande och tillräcklig yrkesskicklighet,

2) i förhållande till verksamhetens omfattning har tillräcklig personal och övriga resurser för att kunna sköta verksamheten på ett behörigt sätt,

3) har rättshandlingsförmåga.

Tillstånd för trafikföretagarutbildning beviljas för fem år i sänder.

4 §

Ansökan om tillstånd för trafikföretagarutbildning

Tillstånd för trafikföretagarutbildning skall sökas skriftligen hos Fordonsförvaltningscentralen. Ansökan skall innehålla de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

5 §

Ändring och förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning

Ansökan om ändring eller förnyande av tillstånd för trafikföretagarutbildning skall göras i den ordning som föreskrivs för ansökan om tillstånd i 4 §.

Om ansökan om förnyat tillstånd har gjorts senast tre månader före den sista giltighetsdagen för tillståndet för trafikföretagarutbildning, får utbildningen fortgå med stöd av det gamla tillståndet tills ärendet har avgjorts.

6 §

Återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning

Fordonsförvaltningscentralen kan återkalla ett tillstånd för trafikföretagarutbildning helt eller för viss tid

1) om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillstånd för trafikföretagarutbildning,

2) om tillståndshavaren väsentligt och upprepat bryter mot villkoren i tillståndet för trafikföretagarutbildning,

3) om det vid utbildningen upprepat förekommer väsentliga brister,

4) om tillståndshavaren utan godtagbar orsak upprepade gånger underlåter att ordna de kurser som denne uppgivit för Fordonsförvaltningscentralen.

Fordonsförvaltningscentralen kan i stället för att återkalla tillståndet ge tillståndshavaren en varning, om det med beaktande av trafikföretagarutbildningens syfte och målsättning skulle vara oskäligt att tillståndet återkallas eller om tillståndshavaren redan har avhjälpit bristerna.

Fordonsförvaltningscentralen skall på begäran av tillståndshavaren återkalla tillståndet.

7 §

Övervakning av trafikföretagarutbildningen

Fordonsförvaltningscentralen övervakar ordnandet av trafikföretagarutbildning. Fordonsförvaltningscentralen har rätt att inspektera platser där tillståndshavarna ger trafikföretagarutbildning enligt denna lag. Inspektioner får dock inte företas på platser som om-

fattas av hemfrid.

8 §

Ändringssökande

I beslut som Fordonsförvaltningscentralen har meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Fordonsförvaltningscentralen kan i sitt beslut bestämma att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten tills besvären har avgjorts.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådan trafikföretagarutbildning för persontrafik som avses i 1 § 1 mom. tillämpas lagen dock från och med den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

10 §

Övergångsbestämmelser

De godkännanden för viss tid som utfärdats för läroinrättningar före denna lags ikraftträdande förblir gällande den tid som anges i godkännandet.

En läroinrättning som fått ett godkännande som gäller tills vidare är skyldig att ansöka om ett sådant tillstånd som avses i denna lag senast ett år efter lagens ikraftträdande.

3.

Lag

om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 februari 1991 om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991) 2 § 7 punkt, 9 §, 9 b § 2 och 3 mom. samt 25 §, sådana de lyder, 2 § 7 punkten och 9 b § 2 och 3 mom. i lag 662/1994 samt 9 § i nämnda lag 662/1994 och i lag 871/1999 samt 25 § delvis ändrad i nämnda lag 662/1994, samt
fogas till lagens 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 662/1994, en ny 9 punkt, till lagens 9 b § ett nytt 2 mom., varvid de ändrade 2 och 3 mom. och de nuvarande 4–6 mom. blir 3–7 mom. samt till lagen en ny 9 c och 9 d § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *den person som svarar för trafiken* en person som har föreslagits för uppdraget av en juridisk person och godkänts av tillståndsmyndigheten och som reellt och varaktigt leder företagets transportverksamhet samt företräder företaget vid kontakter till den myndighet som beviljar trafiktillstånd och övervakar trafiken,

9) *direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter* rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter.

9 §

Förutsättningar för beviljande av kollektivtrafiktillstånd

Kollektivtrafiktillstånd skall beviljas en sökande som har gott anseende, ett av Fordorsförvaltningscentralen utfärdat intyg över yrkesskicklighet, rättshandlingsförmåga och är solvent. Tillstånd skall beviljas även en juridisk person som uppfyller kravet om solvens,

om den juridiska personens trafikansvarige uppfyller de övriga kraven.

Sökanden skall anses solvent om sökanden på ett behörigt sätt förmår svara för sina förpliktelser och visar att han eller hon har sådana tillräckliga ekonomiska resurser att starta ett företag och sköta trafiken på ändamålsenligt sätt som avses i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. En sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sin solvens med ett sådant intyg som avses i artikel 9 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

Sökanden eller den person som svarar för trafiken skall inte anses uppfylla kravet på gott anseende enligt 1 mom., om han eller hon

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff, eller

2) under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelser om anställnings- eller löneförhållanden, trafikidkande, iakttagande av arbets- och vilotider, trafik- eller fordonssäkerhet, miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesansvar och gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva tillståndspliktig persontrafik.

En sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sitt goda anseende med en sådan handling som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

Sökanden eller den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig om han el-

ler hon har fullföljt en företagarkurs i buss- trafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen eller som enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter utfärdats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Fullföljande av en företagarkurs krävs inte av den som har minst fem års fortlöpande praktisk erfarenhet i ledande uppgifter i ett företag inom persontrafiken. Han eller hon måste dock bli godkänd i slutprovet.

9 b §

Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd och sjuktransporttillstånd

Den person som svarar för trafiken skall dessutom förmå svara för sina förpliktelser på ett behörigt sätt.

Den som ansöker om taxitillstånd och den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig, om han eller hon

1) har fullföljt en företagarkurs i taxitrafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen samt har praktisk erfarenhet som taxichaufför, eller

2) uppfyller kraven enligt 9 § 6 mom.

Om det bland sökandena inte finns någon som uppfyller kraven enligt 2 mom., kan tillstånd beviljas en sökande som fullföljt en företagarkurs i taxitrafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen.

9 c §

Trafikföretagarkurser och intyg över ett godkänt prov

Syftet med företagarkurser i busstrafik och taxitrafik är att ge dem som ämnar bli trafikidkare tillräcklig yrkesmässig kompetens. Kurserna innefattar ett skriftligt prov som ordnas av Fordonsförvaltningscentralen. Fordonsförvaltningscentralen kan anlita en utomstående expert för utarbetandet av provuppgifterna och ordnandet av provtillfället.

Fordonsförvaltningscentralen utfärdar ett intyg till den som har blivit godkänd i det prov som nämns i 1 mom. Det intyg som utfärdas till den som ämnar bedriva busstrafik skall till sin form överensstämma med bestämmelserna om provets struktur i bilaga I till direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter och med modellen i bilaga I a till direktivet.

9 d §

Behöriga myndigheter och organ enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter

I denna paragraf bestäms om de myndigheter och organ som utfärdar sådana intyg eller andra handlingar som avses i artikel 8–10 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter till personer som ämnar bedriva persontrafik på väg i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än i Finland.

Ett sådant intyg över gott anseende som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter utfärdas av polisen på hemorten. Ett sådant intyg över solvens som avses i artikel 9 i direktivet utfärdas av ett kreditinstitut eller av en revisor eller revisionssammanslutning som Centralhandelskammaren eller en handelskammare har godkänt. Ett sådant intyg över yrkesskicklighet som avses i artikel 10 i direktivet utfärdas av länsstyrelsen till dem som före den 2 oktober 1999 första gången har fått rätt att bedriva persontrafik och i annat fall av Fordonsförvaltningscentralen.

25 §

Ändringssökande

Rätt att söka ändring i ett beslut som gäller ett trafiktillstånd har den sökande och den tillståndshavare, på vars rätt beslutet kan inverka samt den kommun i vilken den trafik som avses i tillståndsansökan bedrivs.

I ett beslut om att ett prov som avses i 9 c § underkänts får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse av en provprestation får sökas hos Fordonsförvaltningscentralen. Rättelse-

yrkandet skall framställas skriftligen inom 30 dagar från den dag då personen i fråga fick kännedom om avslaget. I 3 mom. bestäms om sökande av ändring i Fordonsförvaltningscentralens beslut angående rättelseyrkandet.

I ett beslut som fattats med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som före-

skrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs i förordningen av den 15 juli 1994 om tillståndspliktig persontrafik på väg (666/1994) 3 § 3 mom., 4 § 3 mom. samt 5 och 6 §, av dem 3 § 3 mom. sådant det lyder i förordning 720/1999.

4.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om Fordonsförvaltningscentralen (1592/1995) 2 §
 1 mom. 15 och 16 punkten, sådana den lyder i lag 630/2004, och
fogas till 2 § 1 mom. en ny 17 punkt som följer:

2 §

Uppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att

 15) främja forskning som syftar till en förbättring av trafiksäkerheten och en minskning av de miljöolägenheter som vägtrafiken orsakar,

16) vara behörig myndighet enligt rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter, dock inte en sådan

myndighet som avses i artikel 16.1 i nämnda förordning,

17) svara för ordnandet av ett sådant prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet, utfärdandet av intyg, beviljandet av utbildningstillstånd för läroinrättningar och för tillsynen över utbildningen.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 1 § 2 mom., 3 § 2 mom. 6 punkten och 5 § 1 mom. 10 punkten, av dessa lagrum 3 § 2 mom. 6 punkten och 5 § 1 mom. 10 punkten sådana de lyder i lag 60/2006 samt

fogas till 3 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 60/2006, en ny 7 punkt och till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 859/2005 och i nämnda lag 60/2006, en ny 11 punkt som följer:

1 §

Fordonstrafikregistret och dess syfte

Fordonstrafikregistret är ett register över fordon samt beskattningen av och in-teckningar i fordon, dem som framför fordon, säkerhetsrådgivare för landtransport, kort som används i färdskrivare vid vägtransporter samt över prov och intyg för tillståndspliktig transportverksamhet.

3 §

De registrerade

I registret får dessutom föras in uppgifter om fysiska personer som

6) är sådana i fordonslagen (1090/2002) avsedda personer som svarar för användningen av en bil,

7) har anmält sig till ett prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet eller har ett intyg som krävs för beviljande av tillstånd.

5 §

Andra uppgifter som registreras om fysiska personer

I fråga om fysiska personer får utöver basuppgifter registreras för registrets syfte behövliga

10) uppgifter om den som svarar för användningen av fordonet,

11) uppgifter om prov för tillståndspliktig transportverksamhet och intyg som utfärdas för tillståndet.

—————

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens

3 § 2 mom. 6 punkt och 5 § 1 mom. 10 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 31 mars 2006

Republikens president

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Susanna Huovinen*

1.

Lag**om ändring av lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 februari 1991 om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991) 2 § 7 punkt, 9 §, 9 b § 2 och 3 mom. samt 25 §, sådana de lyder, 2 § 7 punkten och 9 b § 2 och 3 mom. i lag 662/1994 samt 9 § i nämnda lag 662/1994 och i lag 871/1999 samt 25 § delvis ändrad i nämnda lag 662/1994, samt
fogas till lagens 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 662/1994, en ny 9 punkt, till lagens 9 b § ett nytt 2 mom., varvid de ändrade 2 och 3 mom. och de nuvarande 4–6 mom. blir 3–7 mom. samt till lagen en ny 9 c och 9 d § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *person som svarar för trafiken* en person som har föreslagits för uppdraget av en juridisk person och godkänts av tillståndsmyndigheten och som reellt och varaktigt leder företagets transportverksamhet samt företräder företaget vid kontakter till den myndighet som beviljar trafiktillstånd och övervakar trafiken, *samt*

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *den person som svarar för trafiken* en person som har föreslagits för uppdraget av en juridisk person och godkänts av tillståndsmyndigheten och som reellt och varaktigt leder företagets transportverksamhet samt företräder företaget vid kontakter till den myndighet som beviljar trafiktillstånd och övervakar trafiken,

9) *direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter* rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörs etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter.

Gällande lydelse

9 §

Förutsättningar för beviljande av kollektivtrafiktillstånd

Kollektivtrafiktillstånd skall beviljas en sökande som råår över sig själv och sin egendom, är solvent, har gott anseende, är yrkesskicklig och även i övrigt som person lämpad att bedriva persontrafik. Om en juridisk person söker tillstånd, är en förutsättning för beviljande av tillstånd att den är solvent och att den person som svarar för trafiken råår över sig själv och sin egendom och förmår fullgöra sina förpliktelser på behörigt sätt samt har gott anseende, är yrkesskicklig och även i övrigt som person lämpad att bedriva persontrafik.

En sökande skall anses solvent, om han på behörigt sätt förmår svara för sina förpliktelser och visar att han har tillräckliga ekonomiska resurser att starta ett företag och sköta trafiken på ändamålsenligt sätt.

En sökande eller den person som svarar för trafiken skall inte anses uppfylla kravet på gott anseende enligt 1 mom., om han

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff, eller

2) under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot stadganden och bestämmelser om arbets- eller löneförhållande, trafikidkande, iakttagande av arbets- och vilotider, trafik- eller fordonssäkerhet, skydd av miljön eller övrigt yrkesansvar och brotten visar att han är uppenbart olämplig att bedriva tillståndspliktig persontrafik.

Föreslagen lydelse

9 §

Förutsättningar för beviljande av kollektivtrafiktillstånd

Kollektivtrafiktillstånd skall beviljas en sökande som har gott anseende, ett av Fordonsförvaltningscentralen utfärdat intyg över yrkesskicklighet, rättshandlingsförmåga och är solvent. Tillstånd skall beviljas även en juridisk person som uppfyller kravet om solvens, om den juridiska personens trafikansvarige uppfyller de övriga kraven.

Sökanden skall anses solvent om sökanden på ett behörigt sätt förmår svara för sina förpliktelser och visar att han eller hon har sådana tillräckliga ekonomiska resurser att starta ett företag och sköta trafiken på ändamålsenligt sätt som avses i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter. En sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sin solvens med ett sådant intyg som avses i artikel 9 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

Sökanden eller den person som svarar för trafiken skall inte anses uppfylla kravet på gott anseende enligt 1 mom., om han eller hon

1) under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff, eller

2) under det senaste året minst tre gånger har dömts till bötesstraff för brott mot bestämmelser om anställnings- eller löneförhållanden, trafikidkande, iakttagande av arbets- och vilotider, trafik- eller fordonssäkerhet, miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesansvar och gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva tillståndspliktig persontrafik.

En sökande från en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan visa sitt goda anseende med en sådan handling som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter.

En sökande eller den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig, om han

1) vid en av trafikministeriet godkänd läroanstalt har fullgjort en företagarkurs i busstrafik, och

2) har praktisk erfarenhet av trafikbranschen.

Fullgörande av företagarkurs skall inte krävas av den som har minst fem års fortlöpande praktisk erfarenhet i ledande uppgifter i ett företag inom persontrafiken. Han måste dock bli godkänd i kursens slutförhör

9 b §

Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd och sjuktransporttillstånd

Den som ansöker om taxitillstånd och den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig, om han

1) vid en av trafikministeriet godkänd läroanstalt har slutfört en företagarkurs i taxitrafik och har praktisk erfarenhet som taxichaufför; eller

2) uppfyller kraven enligt 9 § 5 mom.

Om det bland de sökande inte finns någon som uppfyller kraven enligt 2 mom., kan tillståndet beviljas en sökande som fullgjort företagarkursen enligt 2 mom. 1 punkten.

Sökanden eller den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig om han eller hon har fullföljt en företagarkurs i busstrafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen eller som enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter utfärdats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Fullföljande av en företagarkurs krävs inte av den som har minst fem års fortlöpande praktisk erfarenhet i ledande uppgifter i ett företag inom persontrafiken. Han eller hon måste dock bli godkänd i slutförhör.

9 b §

Förutsättningar för beviljande av taxitillstånd och sjuktransporttillstånd

Den person som svarar för trafiken skall dessutom förmå svara för sina förpliktelser på ett behörigt sätt.

Den som ansöker om taxitillstånd och den person som svarar för trafiken skall anses yrkesskicklig, om han eller hon

1) har fullföljt en företagarkurs i taxitrafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen samt har praktisk erfarenhet som taxichaufför, eller

2) uppfyller kraven enligt 9 § 6 mom.

Om det bland sökandena inte finns någon som uppfyller kraven enligt 2 mom., kan tillstånd beviljas en sökande som fullföljt en företagarkurs i taxitrafik och fått ett intyg över ett godkänt skriftligt prov som utfärdats av Fordonsförvaltningscentralen.

9 c §

Trafikföretagarkurser och intyg över ett godkänt prov

Syftet med företagarkurser i busstrafik och taxitrafik är att ge dem som ämnar bli

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

trafikidkare tillräcklig yrkesmässig kompetens. Kurserna innefattar ett skriftligt prov som ordnas av Fordonsförvaltningscentralen. Fordonsförvaltningscentralen kan anlita en utomstående expert för utarbetandet av provuppgifterna och ordnandet av provtillfället.

Fordonsförvaltningscentralen utfärdar ett intyg till den som har blivit godkänd i det prov som nämns i 1 mom. Det intyg som utfärdas till den som ämnar bedriva busstrafik skall till sin form överensstämma med bestämmelserna om provets struktur i bilaga I till direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter och med modellen i bilaga I a till direktivet.

9 d §

Behöriga myndigheter och organ enligt direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter

I denna paragraf bestäms om de myndigheter och organ som utfärdar sådana intyg eller andra handlingar som avses i artikel 8–10 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter till personer som ämnar bedriva persontrafik på väg i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än i Finland.

Ett sådant intyg över gott anseende som avses i artikel 8 i direktivet om rätt att yrkesmässigt bedriva transporter utfärdas av polisen på hemorten. Ett sådant intyg över solvens som avses i artikel 9 i direktivet utfärdas av ett kreditinstitut eller av en revisor eller revisionssammanslutning som Centralhandelskammaren eller en handelskammare har godkänt. Ett sådant intyg över yrkesskicklighet som avses i artikel 10 i direktivet utfärdas av länsstyrelsen till dem som före den 2 oktober 1999 första gången har fått rätt att bedriva persontrafik och i annat fall av Fordonsförvaltningscentralen.

25 §

Ändringssökande

Rätt att söka ändring i ett beslut som gäller trafiktillstånd har den som ansöker om eller innehar trafiktillstånd, om hans rätt kan påverkas av beslutet, samt den kommun där trafik enligt tillståndsansökan skall bedrivas eller där trafik enligt trafiktillståndet bedrivs.

Ändring i beslut som en myndighet har meddelat med stöd av 14 § 3 mom. och 18 § 2 mom. och som gäller föreläggande av vite får inte sökas särskilt genom besvär.

Angående sökande av ändring gäller i övrigt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

25 §

Ändringssökande

Rätt att söka ändring i ett beslut som gäller ett trafiktillstånd har den sökande och den tillståndshavare, på vars rätt beslutet kan inverka samt den kommun i vilken den trafik som avses i tillståndsansökan bedrivs.

I ett beslut om att ett prov som avses i 9 c § underkänts får ändring inte sökas genom besvär. Rättelse av en provprestation får sökas hos Fordonsförvaltningscentralen. Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen inom 30 dagar från den dag då personen i fråga fick kännedom om avslaget. I 3 mom. bestäms om sökande av ändring i Fordonsförvaltningscentralens beslut angående rättelseyrkandet.

I ett beslut som fattats med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs i förordningen av den 15 juli 1994 om tillståndspliktig persontrafik på väg (666/1994) 3 § 3 mom., 4 § 3 mom. samt 5 och 6 §, av dem 3 § 3 mom. sådant det lyder i förordning 720/1999.

2.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om Fordonsförvaltningscentralen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om Fordonsförvaltningscentralen (1592/1995) 2 §
 1 mom. 15 och 16 punkten, sådana den lyder i lag 630/2004, och
fogas till 2 § 1 mom. en ny 17 punkt som följer:

Gällande lydelse

2 §

Uppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att

15) främja forskning som syftar till en förbättring av trafiksäkerheten och en minskning av de miljöolägenheter som vägtrafiken orsakar, och

16) vara behörig myndighet enligt rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter, dock inte en sådan myndighet som avses i artikel 16.1.

Föreslagen lydelse

2 §

Uppgifter

Fordonsförvaltningscentralen har till uppgift att

15) främja forskning som syftar till en förbättring av trafiksäkerheten och en minskning av de miljöolägenheter som vägtrafiken orsakar,

16) vara behörig myndighet enligt rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter, dock inte en sådan myndighet som avses i artikel 16.1 i nämnda förordning,

17) svara för ordnandet av ett sådant prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet, utfärdandet av intyg, beviljandet av utbildningstillstånd för läroinrättningar och för tillsynen över utbildningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 1 § 2 mom., 3 § 2 mom. 6 punkten och 5 § 1 mom. 10 punkten, av dessa lagrum 3 § 2 mom. 6 punkten och 5 § 1 mom. 10 punkten sådana de lyder i lag 60/2006 samt
fogas till 3 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 60/2006, en ny 7 punkt och till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 859/2005 och i nämnda lag 60/2006, en ny 11 punkt som följer:

Gällande lydelse

1 §

Fordonstrafikregistret och dess syfte

 Fordonstrafikregistret är ett register över fordon samt beskattningen av och inteckningar i fordon, dem som framför fordon, säkerhetsrådgivare för landtransport och kort som används i färdskrivare vid vägtransporter.

Föreslagen lydelse

1 §

Fordonstrafikregistret och dess syfte

 Fordonstrafikregistret är ett register över fordon samt beskattningen av och inteckningar i fordon, dem som framför fordon, säkerhetsrådgivare för landtransport, kort som används i färdskrivare vid vägtransporter samt över prov och intyg för tillståndspliktig transportverksamhet.

3 §

De registrerade

 I registret får dessutom föras in uppgifter om fysiska personer som

 6) är sådana i fordonslagen (1090/2002) avsedda personer som svarar för användningen av en bil,

7) har anmält sig till ett prov som krävs för tillståndspliktig transportverksamhet eller har ett intyg som krävs för beviljande av tillstånd.

5 §

Andra uppgifter som registreras om fysiska personer

I fråga om fysiska personer får utöver basuppgifter registreras för registrets syfte behövliga

10) uppgifter om den som svarar för användningen av fordonet,

11) uppgifter om prov för tillståndspliktig transportverksamhet och intyg som utfärdas för tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 3 § 2 mom. 6 punkt och 5 § 1 mom. 10 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.